

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ФНРЈ“ излази истовремено у српском, хрватском, словеначком и македонском издању два пута недељно, и по потреби. — Огласи по тарифи. — Текући рачун код Народне банке ФНРЈ бр. 1-900880 — Текући рачун продајног одељења 1-670880

Среда, 9 фебруар 1949

БЕОГРАД

БРОЈ 12

ГОД. V

поју је 12.— етплати
19 годину износа — дин. —
Бранкова улица бр. 18—20. —
Редакција 28-838, Администра-
ција 27-553, Продајно одељење 22-619, Ра-
чуноводство 26-276, Експедиција 21-251.

90.

На основу члана 74 ст. 1 тач. 5 Устава ФНРЈ, а у циљу правилне примене закона, Президијум Народне скупштине ФНРЈ даје

ОБАВЕЗНО ТУМАЧЕЊЕ

ЧЛАНА 27 ЗАКОНА О ВОЈНОЈ ОБАВЕЗИ ДРЖАВЉАНА ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

По члану 27 Закона о војној обавези држављана Федеративне Народне Републике Југославије лица која се налазе на војној вежби задржавају своја места запосења у грађанству са одговарајућом платом.

Овај пропис треба разумети тако да се односи на сва лица која су запослена као радници, службеници или намештеници, тако да вршење одређеног посла односно службе претставља њихово главно и редовно занимање. Према томе, пропис чл. 27 не може се применити на лица која врше такав посао или службу повремено, привремено, узгредно или допуноски уз своје редовно занимање (на пример лица на раду за одређено краће време или за извршење одређеног посла; повремени хонорарна служба и томе слично).

С. бр. 143

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар,
Миле Перуничих, с. р.

Претседник,
др Иван Рибар, с. р.

91.

На основу чл. 74 ст. 1 тач. 5 Устава ФНРЈ, а у циљу правилне примене закона, Президијум Народне скупштине ФНРЈ даје

ОБАВЕЗНО ТУМАЧЕЊЕ

ЧЛАНА 17 ЗАКОНА О ДРЖАВНОЈ АРБИТРАЖИ

По члану 17 Закона о државној арбитражи Главна државна арбитража може захтевати да јој се уступи на решавање сваки спор, за који је иначе надлежна било која државна арбитража. Исто ово овлашћење има и републиканска арбитража у погледу спорова за које је надлежна било која арбитража са подручја односно народне републике.

Полазећи од овог законског начела, а обзиром на природу и задатке државне арбитраже, пропис члана 17 Закона о државној арбитражи треба тако схватити да:

1) Главна државна арбитража при Влади ФНРЈ може из оправданих разлога поједине спорове из чл. 17 и 18 Закона о државној арбитражи уступити на решавање било којој државној арбитражи на територији Федеративне Народне Републике Југославије, изузев спорова из ст. 3 чл. 15 Закона о државној арбитражи;

Савезна државна арбитража може из оправданих разлога поједине спорове из ст. 1 и 2 чл. 15 уступити на решавање било којој државној арбитражи;

републиканска државна арбитража може из оправданих разлога спорове из ст. 1 и 3 чл. 14 уступити на решавање било којој државној арбитражи на свом подручју;

покрајинска државна арбитража може из оправданих разлога поједине спорове из ст. 1 и 3 чл. 13 уступити на решавање било којој средској или градској државној арбитражи на свом подручју;

обласна државна арбитража може из оправданих разлога поједине спорове из ст. 1 и 2 чл. 12 уступити на решавање било којој средској или градској државној арбитражи на свом подручју.

2) Сви поморски спорови, без обзира на надлежност, услед свога општег значаја уступају се на решавање Савезној државној арбитражи (Поморском већу).

С. бр. 145

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар,
Миле Перуничих, с. р.

Претседник,
др Иван Рибар, с. р.

92.

На основу чл. 74 ст. 1 тач. 5 Устава ФНРЈ, а у циљу правилне примене закона, Президијум Народне скупштине ФНРЈ даје

ОБАВЕЗНО ТУМАЧЕЊЕ

ПО ПИТАЊУ ПРАВА НАРОДНИХ ОДБОРА НАСЕЉА ДА ОДРЕЂУЈУ ПРЕКРШАЈЕ И ДА ВОДЕ АДМИНИСТРАТИВНО-КАЗНЕНИ ПОСТУПАК (ЧЛ. 4 У ВЕЗИ СА ЧЛ. 9 И 11 И ЧЛ. 58 ОСНОВНОГ ЗАКОНА О ПРЕКРШАЈИМА)

1) Основни закон о прекршајима у чл. 3 тач. 5 одређује право народних одбора да својим одлукама

одређују прекршаје и прописују административне казне. Закон не садржи изричито пропис о томе у којим пословима народни одбори насеља могу одређивати прекршаје за повреду својих прописа и које врсте административних казни и у којим границама могу прописивати.

С обзиром на положај народних одбора насеља у систему локалних органа државне власти, као и на то да се надлежност народних одбора насеља одређује у смислу чл. 13 Општег закона о народним одборима градским статутом, одредбу чл. 4 у вези са чл. 9 и 11 Основног закона о прекршајима, где је за државне органе који могу одређивати прекршаје и прописивати казне предвиђено право да прописују административне казне за повреду својих прописа, и где су одређене врсте и границе тих казни које поједини државни органи могу прописивати, — треба разумети тако да народни одбори насеља могу својим одлукама одређивати прекршаје и за њих прописивати административне казне у пословима у којима је то право дато месним народним одборима, а који им се градским статутом ставе у надлежност. По истом основу, они могу за прекршаје одређене њиховим одлукама прописивати исте врсте административних казни и у истим границама као и месни народни одбори. Преко граница надлежности месних народних одбора градски одбори не могу пренети на одборе насеља надлежност по питању прекршаја.

2) Основни закон о прекршајима не одређује изричито ни кад је за вођење административно-казненог поступка надлежан народни одбор насеља. Међутим, сагласно принципима изложеним под 1) и с обзиром на одредбу чл. 58 став последњи Основног закона о прекршајима, по којој за прекршаје које прописује месни народни одбор поступак у првом степену води његов извршни одбор односно претседник и секретар месног народног одбора, произлази да су народни одбори насеља надлежни за вођење административно-казненог поступка по прекршајима које сами одређују, као и по другим прекршајима по којима им је законом или другим прописима стављено у дужност вођење административно-казненог поступка.

С. бр. 144

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

93.

У К А З

На основу чл. 74 тач. 16 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

одређује

Електропривредну школу у Сарајеву за установу општедржавног значаја.

Влада ФНРЈ извршиће овај указ.

У. бр. 140

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

94

У К А З

На основу чл. 74 тач. 16 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

одређује

Рибарствену станицу у Дубровнику за установу општедржавног значаја.

Влада ФНРЈ извршиће овај указ.

У. бр. 138

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

95.

У К А З

На основу чл. 74 тач. 16 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

одређује

Трговско подјетје „Жито“ у Љубљани за предузеће општедржавног значаја.

Влада ФНРЈ извршиће овај указ.

У. бр. 139

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

96.

У К А З

На основу чл. 74 тач. 16 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

одређује

Подузећа за дубоко бушење у Загребу и Претпријатие за длабочинско бушење у Скопљу за предузећа општедржавног значаја.

Влада ФНРЈ извршиће овај указ.

У. бр. 141

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

97.

УКАЗ

На основу чл. 74 тач. 16 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

одређује

Државна привредна предузећа „Електробокса“ предузеће за електрификацију Боке, Котор и „Елапед“ електрично предузеће НР Црне Горе, Котор за предузећа општедржавног значаја.

Влада ФНРЈ савршиће овај указ.

У. бр. 142

5 фебруара 1949 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар,

Миле Перуничкић, с. р.

Претседник,

др Иван Рибар, с. р.

98.

На основу чл. 80 ст. 2 Устава ФНРЈ и чл. 1 Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ за доношење уредба по питањима из народне привреде, Влада ФНРЈ, на предлог Министра народне одбране, доноси

УРЕДБУ

О ОСНИВАЊУ ГЕНЕРАЛНЕ ДИРЕКЦИЈЕ ВОЈНОГ ГРАЂЕВИНАРСТВА И ГЛАВНИХ ДИРЕКЦИЈА ВОЈНО-ГРАЂЕВИНСКИХ ПРЕДУЗЕЋА И О УКИДАЊУ УРЕДБЕ О ОСНИВАЊУ ГЛАВНЕ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ВОЈНО ГРАЂЕЊЕ МИНИСТАРСТВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ

Члан 1

У Министарству народне одбране оснива се Генерална дирекција војног грађевинарства као административно-оперативни руководилац главних дирекција из чл. 2 ове уредбе и војно-грађевинских предузећа.

Члан 2

У Генералној дирекцији војног грађевинарства Министарства народне одбране оснивају се као административно-оперативни руководиоци војно-грађевинских предузећа, следеће главне дирекције:

- а) Прва главна дирекција војно-грађевинских предузећа;
- б) Друга главна дирекција војно-грађевинских предузећа;
- в) Трећа главна дирекција војно-грађевинских предузећа; и
- г) Главна дирекција за индустрију грађевинских материјала.

Члан 3

Седиште генералне и главних дирекција одређује Министар народне одбране.

Министар народне одбране одређује којим ће војно-грађевинским предузећима из надлежности Министарства односно досадашње Главне дирекције за војно грађење, управљати непосредно Генерална дирекција војног грађевинарства, а којим главне дирекције из чл. 2 ове уредбе.

Члан 4

На челу генералне односно главних дирекција стоји генерални односно главни директор, који непосредно управља свим пословима дирекције.

Члан 5

Генералног и главне директоре поставља Министар народне одбране.

Члан 6

У Министарству народне одбране укида се Главна дирекција за војно грађење Министарства народне одбране, основана Уредбом о оснивању Главне дирекције за војно грађење Министарства народне одбране од 14 јануара 1948 године.

Надлежност као и права и обавезе досадашње Главне дирекције за војно грађење Министарства народне одбране и њени несвршени текући послови прелазе на Генералну дирекцију војног грађевинарства.

Члан 7

Министар народне одбране може обуставити привремено прописе које доносе поједини чланови Владе ФНРЈ, на војно-грађевинска предузећа и споразумети се са надлежним министром о њиховој даљој примени или изнети Влади ФНРЈ на решавање.

Члан 8

Упутства за извршење ове уредбе доноси Министар народне одбране.

Члан 9

Ближу организацију и пословање Генералне дирекције војног грађевинарства и главних дирекција из чл. 2 ове уредбе прописује Министар народне одбране.

Члан 10

Ова уредба ступа на снагу одмах.

1 фебруара 1949 године

Београд

Претседник Владе ФНРЈ

и Министар народне одбране,

Маршал Југославије

Јосип Броз-Тито, с. р.

99.

На основу чл. 80 ст. 1 Устава ФНРЈ у вези са чл. 20 Закона о општедржавном привредном плану и државним органима за планирање, Влада ФНРЈ, на предлог Претседника Савезне планске комисије, издаје

НАРЕДБУ

О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ГРАЂЕВИНСКИХ ОБЈЕКТА У 1949 ГОДИНИ

I. — Приоритет објеката

1) Приоритетни објекти у плану инвестиција за 1949 годину су следећи: објекти тешке индустрије; објекти рударства савезног значаја; објекти војне индустрије и станбени објекти Министарства народ-

не одбране ФНРЈ; објекти железничког саобраћаја; објекти пољопривреде савезног, републиканског и локалног значаја, укључиво канал Дунав—Тиса—Дунав, исушење Лоњског Поља, мелiorације на подручју Македоније и Скадарског Језера; објекти за експлоатацију шума; објекти електропривреде савезног и републиканског значаја; Аутопут „Братства и јединства“; и стамбене зграде у индустријским местима и градовима.

2) Од објеката наведених у тачки 1) безусловно форсирају изградњу оних објеката који су започети пре 1949 године, а који ће се ове године завршити и ставити у експлоатацију.

Стамбени објекти везани за капиталну изградњу имају исти приоритет као и одговарајући објекти капиталне изградње.

3) Планске комисије народних република предузеће све мере за извршење радова на приоритетним објектима, а после тога и на свим осталим објектима, који су одобрени планом инвестиција за 1949 годину.

4) После примљеног плана грађевинских објеката за 1949 годину, инвеститор ће заједно са грађевинском оперативном републике утврдити ред грађења појединачних грађевинских објеката према њиховој важности, како за приоритетне тако и за остале објекте. Истовремено утврдиће се и рокови за довршење изградње тих објеката.

II. — Расподела планских задатака

5) Савезна планска комисија задужује савезну грађевинску оперативу и режију, као и републиканске планске комисије за извршење плана грађевинских објеката савезног значаја, уз обавезно снижење трошкова грађења, које утврђује Савезна планска комисија.

6) Планске комисије народних република задужују републиканску и локалну грађевинску оперативу и режију за извршење плана грађевинских објеката савезног, републиканског и локалног значаја. Достављајући задатке извршицима радова, планске комисије народних република истовремено задужују извршице за обавезно снижење трошкова грађења.

III. — План снижења трошкова грађења

7) Снижење трошкова грађења треба постићи без смањења планираних капацитета објеката, и то:

- а) при саставу и одобрењу програма инвестиционог објекта;
- б) при изради и ревизији идејних пројеката;
- в) при изради, ревизији и разради главних пројеката; и
- г) снижењем пуне цене коштања рационалном организацијом рада на градилишту.

За спровођење снижења трошкова грађења задужују се:

- 1) инвеститори чији се објекти изграђују;
- 2) ресори који грађевинске радове извршују у властитој режији и преко својих предузећа;
- 3) ресори који извршују грађевинске радове за рачун других ресора;
- 4) све планске комисије народних република;
- 5) сва министарства грађевина;
- 6) сви заводи за пројектовање и пројектанти; и
- 7) све комисије за ревизију програма и пројеката.

8) Снижење трошкова грађења износи просечно 16% од укупно планираних сума за грађевинске објекте.

Према врстама грађевинских објеката и опцијним условима њиховог извршења, Министарство грађевина ФНРЈ утврдиће споразумно са ресорима проценте снижења тако да просечни проценат снижења трошкова изградње грађевинских објеката свих савезних ресора не буде мањи од 16%.

Прецизирањем програма, израдом идејног и главног пројекта, њиховом ревизијом, постићи ће се за сваки грађевински објекат индивидуални процент снижења.

Збир предрачунских износа пројеката — умањен за снижење пуне цене коштања — не сме прекорачити снижење суме додељене савезном ресору.

9) О снижењу трошкова грађења на програму, пројектовању и извођењу водиће евиденцију сви заинтересовани органи, инвеститори, пројектанти, ревизионе комисије и извршиоци радова.

Начин вођења ове евиденције прописаће Министар грађевина ФНРЈ у сагласности са Савезном планском комисијом.

IV. — Израда плана грађења

10) Одобрени план грађевинских објеката представља за извршиоца радова производни задатак. После примања овог задатка извршиоци грађевинских радова саставиће свој основни план грађења.

План грађења дужни су да саставе: грађевински предузећа, извршиоци радова у режији, извршиоци редовног одржавања сувоземних и пловних путева и река. Такође треба саставити и планове великих справки, како грађевинских објеката тако и машиничких уређаја.

11) Планске комисије народних република доставиће на одобрење Савезној планској комисији у четири примерка основни план грађења за све радове које извршује републиканска оператива и републиканска режија.

Савезна оператива и режија саставиће план грађења за објекте које она извршује и доставиће га преко свог ресора у четири примерка на одобрење Савезној планској комисији.

12) Планске комисије народних република и савезни ресори који сами изводе грађевинске радове припремаће у плану грађења износе снижења трошкова грађења.

13) Основни планови грађења морају се безусловно до 5 марта 1949 године доставити Савезној планској комисији.

V. — Програм изградње, идејни и главни пројекат

14) Инвеститори су дужни да у најкраћем року израде програм изградње за приоритетне објекте, а затим и за остале објекте. Инвеститори су одговорни за израду рационалних програма, за што економичнију изградњу објеката. Програми и објекти морају бити усклађени са одобреним планом инвестиција за 1949 годину. Комисија ресора треба да ревидира програме изградње.

15) Код израде идејних и главних пројеката треба безусловно изредити предмере и предрачуне.

Предрачунски износ — израчунат на бази важећих форми и прописа — треба грађевинска предузећа и извршиоци радова у режији даље снижити, и то за проценат снижења пуне цене коштања.

Тај проценат прописаће Министарство грађевина ФНРЈ.

16) Ревизионе комисије треба да убрзају рад на ревизији пројеката. У том циљу — а према указаној потреби — ресори и планске комисије прошириће своје ревизионе комисије. Ревизионе комисије треба да имају непрестано на уму да — и поред тога што је Савезна планска комисија одобрила савезним ресорима планове грађевинских објеката — тиме није она овајстима непосредне инвеститоре да извршују објекте са непотребним грађевинским величинама. Код ревизије пројеката смањити претерано грађе-

винске величине на рационалну мјеру, тако да захтевани економски капацитети не буду окрњени.

17) Све ревизионе комисије треба да воде систематску евиденцију о постигнутим уштедама при ревизији пројеката.

VI. — Нормативи

18) Уз идејне пројекте пројектанти ће предложити индивидуалне нормативе за сваки поједини грађевински објект. У њима ће се исказати количине фондирачних материјала на јединицу грађевинске величине, и то: цемента, бетонског челика, резане и тесане грађе, стакла, цигле, црепа, креча, материјала минералног порекла (камена, шљунка итд.); даље ће се исказати вредносни норматив и норматив радне снаге.

19) Податке које дају главни пројекти треба користити за састав збирних просечних норматива за равна групе типова објеката.

Нормативе за сваки поједини тип објеката треба посебно штампати. Органи грађевинске службе и ове оперативне устројиће картотеку норматива.

Нови нормативи треба да се разликују од крупних показатеља Министарства грађевина ФНРЈ (над. 1948), и то тиме што треба омогућити да се комбинацијом појединих елемената једног објекта, из развојног материјала и равне конструкције, добије нов норматив.

Треба увести нормативе такође за регионалне и локалне типове објеката.

20) Пројекте, који су послужили као база за састав норматива, треба умножити и објавити као узорне пројекте.

21) Министарство грађевина ФНРЈ организоваће техничке између пројектантских завода и пројектаната у циљу усавршавања пројеката и преко њих и норматива.

22) Осим организовања рада на изради норматива за типове објеката, Министарство грађевина ФНРЈ ће привредити и обелоданити нормативе основних група производа грађевинарства и просечне нормативе збирних и главних група.

VII. — Грађење

23) Извршити ревизију пројеката организације најважнијих градилишта.

24) Организовати проба градилишта. Испитати нове методе рада.

25) Организационо учврстити и што више приближити терену бироа за унапређење грађевинске производње.

26) У циљу што успешнијег и економичнијег извршења плана грађења, користити стечена искуства у производњи и примени нових материјала, монтажних делова и конструкција. Организовати обилазну инструктажу на градилиштима и утврдити нормативе трајања грађења типских објеката.

27) Организовати размену и пренос искуства са једног градилишта на друго.

VIII. — Производња и транспорт материјала

28) У циљу правилног извршења плана грађења и ради растерећења јавног железничког саобраћаја, грађевинска оператива ће до максимума искористити локалне изворе материјала и локална превозна средства (индустријски коловози, дековили, камиони, запреге и др.). Зато ће планске комисије народних република одмах дати налог произвођачима опеке, црепа, креча, камена, шљунка, песка и других ло-

калних грађевинских материјала ради благовременог обезбеђења градилишта локалним материјалима.

29) Остатак материјала, који се не може превести локалним превозним средствима, унети у план превоза железничким и водним саобраћајем, и то тако да се до максимума искористи речни саобраћај ради растерећења железничког саобраћаја. У циљу потпуног искоришћења капацитета железничког и речног саобраћаја, грађевинска ће оператива разрадити планове превоза тако да се највећа количина грађевинског материјала превезе у првом и другом кварталу.

30) Планске комисије саставиће план расподеле локалних материјала по месецима и на поједине извођаче радова укључујући у њих радове савезне оперативе и режије. Приликом израде тог плана расподеле планске комисије неће се руководити прописима о приоритету објеката наведеним под I ове наредбе. Такав план расподеле доставити Савезној планској комисији и Секретаријату за инвестиције Привредног савета Владе ФНРЈ.

IX. — Уговори и рокови

31) Уговори се склапају на основу идејних и главних пројеката где сви постоје, потврђених од комисија за ревизију пројеката.

32) Уговоре за приоритетне објекте који се настављају у 1949 години, а за које постоје пројекти, треба закључити до 15 фебруара 1949 године.

33) За приоритетне објекте сви идејни пројекти предаће се на ревизију до 15 априла 1949 године, а уговори за грађење тих објеката закључиће се до 30 априла 1949 године.

34) За све остале објекте идејни пројекти предаће се на ревизију до 15 маја 1949 године, а уговори закључени до 31 маја 1949 године.

35) За све приоритетне објекте грађевинска оператива је дужна да изврши све припремне радове на бази преговора.

X. — Прелазна наређења

36) Претседник Савезне планске комисије може за поједини приоритетни објект савезног значаја продужити рокове за ревизију пројекта и склапање уговора.

У циљу што успешнијег спровођења ове наредбе, Министарство грађевина ФНРЈ издаваће посебна упутства за грађевинску оперативу и режију.

IV бр. 986

3 фебруара 1949 године
Београд

Претседник Владе ФНРЈ
и Министар народне одбране,
Маршал Југославије
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседник
Савезне планске комисије,
Борис Кидрич, с. р.

100.

На основу чл. 48 Царинског закона прописујем

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗВРШЕЊЕ ЦАРИНСКОГ ЗАКОНА ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Сва роба која се у царинско подручје Федеративне Народне Републике Југославије увози, из њега

извози или преко њега провози подлежи царинској контроли.

У оквиру царинске контроле врши се царински надзор и наплата царине.

Члан 2

Мере царинске контроле јесу:

1) проверавање испрavnости докумената за увозну, извозну и провозну робу и указивање подносиоцу на недостатке и неправилности у документима;

2) евиденција робе која се увози из иностранства у царинско подручје Федеративне Народне Републике Југославије или из овога извози у иностранство; и

3) спречавање увоза, извоза и провоза робе која је забрањена или за коју не постоје прописне дозволе.

У царинску контролу спада контролна и ревизиона служба по Правилнику о организацији и начину вршења посебне сталне контроле квалитета производа намењених извозу или по другим правним прописима уколико се за то посебно овласте царински органи.

Члан 3

Царински надзор обухвата све мере које царински органи предузимају ради обезбеђења царинског поступања са робом и путницима при преласку царинске линије.

Мере царинског надзора јесу:

1) преглед и претрес превозних средстава која прелазе царинску линију и пловних објеката на обалном (прибрежном) мору;

2) преглед и евентуални претрес путника који прелазе царинску линију;

3) чување и преглед царинске робе;

4) пломбирање превозних средстава са робом која се упућује другој царинарници на царинење или се провози;

5) пломбирање робе која се превози обалним (прибрежним) морем Федеративне Народне Републике Југославије и домаћим деловима граничних река и граничних језера.

Где у приморским лукама не постоје царински органи, надзор над домаћом робом која се превози из једног домаћег места у друго врше лучки органи у тим лукама, а где не постоје ни лучки органи, овај надзор врше месни народни одбори и

6) преглед двовласничких оруђа и преглед и евиденција производа са двовласничких имања.

Члан 4

Простор наше државне територије који се протеже до 15 км од царинске линије у унутрашњост јесте царинско-погранични појас на копну.

Царинско-погранични појас на граничним рекама и граничним језерима јесу делови граничних река и граничних језера Федеративне Народне Републике Југославије.

Царинско-погранични појас на царинско-ваздухопловним пристаништима јесте простор ваздухопловних пристаништа који је потребан за обављање царинске службе.

Царинско-погранични појас на царинским ваздухопловним путевима јесте простор од царинске линије до царинско-ваздухопловних пристаништа између оних тачака које су одређене споразумима о ваздушној пловидби.

Унутрашње морске воде Федеративне Народне Републике Југославије одређене су у чл. 3 Закона о обалном мору, где се имају примењивати сви прописи Федеративне Народне Републике Југославије.

Царинско-погранични појас на мору је море у ширини шест наутичких миља у правцу отвореног

мора, рачунајући од границе унутрашњих морских вода, односно од линије најниже осеке мора на обали копна или острва које се налази ван унутрашњих морских вода Федеративне Народне Републике Југославије.

Унутрашње морске воде и царинско-погранични појас на мору чине обално (прибрежно) море Федеративне Народне Републике Југославије.

Члан 5

Прелаз путника и пренос робе преко царинске линије може се вршити копненим, воденим и ваздушним царинским путевима.

Члан 6

Поред признатих царинских путева предвиђених у ст. 2 чл. 5 Царинског закона проглашују се за царинске путеве, за прелаз сувоземних возила у међународном саобраћају, следећи путеви:

1) код царинарнице Бар пут Тузи-Божај;

2) код царинарнице Битољ путеви: Битољ—Кременица, Битољ—Међидлија и Струга—Елбасан;

3) код царинарнице Вршац путеви: Ватин—Темишвар и Врачев Гај—Соколовац;

4) код царинарнице Горица пут Рожна Долина—Горица;

5) код царинарнице Јесенице пут Ратече—Бела Печ;

6) код царинарнице Копривница пут Терезино Поље—Барч;

7) код царинарнице Коториба путеви: Летењски Мост—Горичан и Доња Лендава—Саблакош;

8) код царинарнице Марибор путеви: Шт. Ил—Шпилфелд и Рогашевци—Еквирт Мебад;

9) код царинарнице Сежана путеви: Риџана, Крвави Поток, Локев Базовица, Фернетичи и Репен-табор;

10) код царинарнице Скопље путеви: Крива Паланка—Деве Банр, Босилград—Тустендил и Бела-ћелија—Сехово;

11) код царинарнице Суботица пут Хоргош—Сегедин и

12) код царинарнице Цариброд пут Градиње—Калотица.

Члан 7

На царинским путевима постоје гранични браници (рампе), чији су стубови и брани обожени бојама државне заставе. На левом стубу према иностранству истакнута је табла са државним заставом и називом царинарнице са путоказом. Ноћу табла мора бити осветљена.

На местима одређеним за двовласничке прелазе налазе се гранични стубови обојени бојама државне заставе са натписом „Прелаз само за двовласнике“.

До граничних браника (рампи) поред царинских путева и на двовласничким прелазима постоје зграде за царинске службенике са потребним просторијама.

Члан 8

Међународни водени путеви на мору, граничним рекама и граничним језерима, као и луке и пристаништа уколико су отворена за међународни саобраћај, јесу царински водени путеви.

Члан 9

На ушћу Неретве налази се стуб обојен бојама државне заставе. На стубу је табла обојена бојама државне заставе са натписом „Царинарница Метковић — Одељак плоче“ и путоказом.

Пут од ушћа Неретве до Метковића стоји под сталним царинским надзором да бродови, који саобраћају са иностранством на том путу не пристају и не врше било какав утовар, истовар или претовар.

Члан 10

Дунавски пут од мађарске границе до царинарнице у Бездану и од царинарнице у Великом Градишту до места где настаје домаћи део Дунава стоји под сталним царинским надзором, да на том путу пловни објекти не пристају и не врше какав утовар, истовар или претовар.

Члан 11

Ваздушни царински путеви су они ваздушни путеви који су одређени споразумима о ваздушној пловидби. Ваздухоплови могу прелетати царинску линију и од ње летети до царинско-ваздухопловног пристаништа и обратно само овим путевима.

За време прелетања царинске линије ваздухоплови су дужни да лете на висини, са које је могуће распознавање њихових дневних и ноћних знакова.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

I Део

Царински надзор над превозним средствима, робом и путницима

Члан 12

Превозна средства изузев железничких, са робом или без ње, при прелазу царинске линије заустављају се и пријављују пред граничним браником (рампом).

Ако царинарница није на самој граници, превозна средства и роба спроводе се од граничног браника (рампе) до царинарнице и обратно.

И превозна средства и роба стоје под стражом, док се не обави прописано царинско поступање.

Железничка превозна средства, која прелазе царинску линију, улазе на колосеке које за то одреди железничка станица у споразуму са царинарницом. Ако су одређени колосеци заузети, железничка станица обавестиће царинарницу пре уласка воза, на који ће колосек воз ући.

Члан 13

Становници царинско-пограничног појаса, који имају имања с оне стране границе у пограничном појасу у дубини од 15 км и погранични становници суседних земаља, који имају имања у домаћем појасу, могу прелазити царинску линију, ради обрађивања својих имања и преноса добивених производа, само на одређеним двовласничким прелизима.

Прелаз се може вршити једино на основу дозвола, које издају надлежни органи, а евидентирају царинарнице.

Члан 14

Добивене производе са двовласничких имања, при преносу преко царинске линије, царинарница пропушта по претходном споразуму са надлежним народним одборима без икаквих других формалности осим евиденције.

За сваки двовласнички прелаз царинарница води посебан списак двовласника, врши преглед двовласничких оруђа приликом преноса и води тачну евиденцију о врсти и количини двовласничких производа.

Пренос производа са двовласничких имања врши се од 1 марта до краја новембра сваке године.

Члан 15

Бродови који из иностранства долазе или у иностранство одлазе могу, пре доласку односно пре одласка, пристати само на одређеном царинском гату, односно одређеном делу обале за морске бродове и одређеном делу пристаништа односно делу обале за речне и језерске бродове.

У лукама и пристаништима отвореним за иностранство саобраћај царинарница у споразуму са лучким (пристанишним) органом одређује гат за пристајање бродова, који врше саобраћај са иностранством. Одређени гат односно део пристаништа одваја се преградом и обележава државном заставом на табли и називом царинарнице са путоказом. На изласку са гата односно одређеног дела пристаништа испред преграде налазе се потребне просторије за вршење царинске службе. За пристајање бродова који саобраћају са иностранством у лукама где нема гата одређује се део обале, а у пристаништима где нема гата одређује се део пристаништа.

Члан 16

За пристајање бродова ван царинског гата или одређеног дела обале, односно ван одређеног дела пристаништа, потребно је одобрење царинарнице за сваки поједини случај, којим ће се одобрењем одредити и мере царинског надзора. Ово одобрење даје царинарница у споразуму са лучким (пристанишним) органом усмено, ако брод ван одређеног места пристаје у недостатку простора, а у сваком другом случају писмено.

Ако је брод, долазећи из иностранства или одлазећи у иностранство, био нагнан вишом силом да пристане ван царинског гата или одређеног дела обале, односно ван одређеног дела пристаништа и робу истовари, никакве се радње на обали не смеју предузети без претходног одобрења царинарнице, осим оних које су потребне за осигурање истоварене робе. У том случају заповедник брода мора одмах најкраћим путем обавестити царинарницу. Ако је царинарница много удаљена од места принудног пристајања, заповедник ће обавестити најближи народни одбор ради вршења надзора до доласка царинских службеника.

Члан 17

Претставници брода и терета могу, уз пратњу царинског службеника, долазити на брод пре његовог пристајања уз гат или уз одређени део обале односно уз одређени део пристаништа. За све време док се брод задржава у луци односно у пристаништу они могу слободно долазити на брод.

Члан 18

Иностранци бродови који плове обалним (прибрежним) морем, Дунавом и граничним језерима, могу се у домаћим лукама и пристаништима снабдевати горивом, намирницама итд. под царинским надзором, без плаћања царинских дежбита и без одобрења за извоз, под условом реципроцитета.

Члан 19

Бродови који плове обалним морем Федеративне Народне Републике Југославије и у царинско-пограничном појасу на граничним рекама и граничним језерима, изузев бродова у повлашћеној пловидби (чл. 77 овог правилника), подлеже царинском надзору.

Царински надзор обухвата: кретање, стајање, преглед, претрес и све радње утовара, истовара и претовара робе и путника.

Члан 20

Бродови који плове обалним морем Федеративне Народне Републике Југославије и у царинско-пограничном појасу на граничним рекама и граничним језерима, изузев бродова у повлашћеној пловидби (чл. 77 овог правилника), морају бити снабдевени поред осталих бродских исправа и манифестом. Бродовима који долазе из иностранства принаје се инострани манифест.

Подаци за товари уносе се у манифест на основу царинске исправе или теретнице.

Члан 21

За робу која се утоварује у домаћим лукама (пристаништима) манифести се састављају после свршеног царинског поступања, а потом се предају царинарници заједно са царинским исправама.

Царинарница срањује примљене манифесте са приложеним исправама и у случају исправности заводи их у контролник манифеста, а на манифесте ставља потврду о исправном стању са назначењем редног броја контролника манифеста.

Празне просторе на манифестима царинарница превлачи дијагоналним линијама тако, да се онемогући накнадно уписивање.

У манифестима не сме бити брисања и преименавања, изузев мање важних исправака, које ће се службено констатовати на самим манифестима.

Исправно састављене манифесте царинарница по извршеној овери предаје подносиоцу заједно са царинским исправама, а неисправне враћа са примедбама, у чему се састоји неисправност.

Члан 22

Преглед брода састоји се у срањуњу твара са бродским манифестом. Овај преглед врше у смислу одредаба овог правилника службеници за вршење царинског надзора. Они за то могу узимати и стручњаке, а у случају потребе, ако је брод у кретању, могу исти упутити на преглед у најближу луку (пристаниште).

Претрес брода се предузима у случају оправдане сумње ради проналаска скривене робе на броду. У случају проналаска такве робе брод се, према потреби, спроводи најближој царинарници.

О резултату извршеног прегледа или претреса заповеднику брода се, на њихов захтев, издаје потврда.

Члан 23

Манифест се не саставља:

- 1) за бродове који обалним (прибрежним) морем Федеративне Народне Републике Југославије и у царинско-пограничном појасу на граничним рекама и граничним језерима превозе домаћу робу по царинским спроводницама и инострану неоцарињену робу по увезним пропратницама;
- 2) за војне бродове уопште;
- 3) за рибарске бродове и све на њима што служи риболову;
- 4) за тежачке бродове који плове обалним морем Федеративне Народне Републике Југославије и у царинско-пограничном појасу на граничним рекама и граничним језерима, кад врше радње да задовоље потребе тежачког занимања; и
- 5) за спортске бродове (јакте, моторне чамце, обичне чамце и друга слична пловна средства) док служе спорту, као и за друге мање бродове и чамце кад служе личним потребама на обалном мору Федеративне Народне Републике Југославије или у царинско-пограничном појасу на граничним рекама и граничним језерима.

Члан 24

Бродови из чл. 23 тач. 1, 3, 4 и 5 овог правилника не смеју без манифеста долазити у додир са бродовима који саобраћају са иностранством нити додиривати инострану обалу.

Бродови из чл. 23 тач. 3, 4 и 5 овог правилника не смеју примати товари на возидбу без царинских исправа.

Члан 25

Ваздухоплови за време летења могу пуштати на земљу предмете само по претходном одобрењу царинарнице или ако такву потребу налаже виша сила. Избачени предмети због више силе морају се предати најближој царинарници.

Члан 26

Ваздухоплови који долазе из иностранства дужни су да слете на царинско-ваздухопловно пристаниште.

Ако ваздухоплов буде принуђен да слети изван царинско-ваздухопловног пристаништа, командант ће одмах пријавити случај најближем народном одбору, који је дужан да ваздухоплов, путнике и робу стави под надзор и одмах о томе извести најближу царинарницу.

Члан 27

Ваздухопловна пристаништа су дужна, ради извршења царинског поступања, обезбедити царинарницама просторије (прегледаоницу и складиште за робу) са потребним уређајем и помоћним средствима.

Члан 28

Царинска линија, по правилу, може се прелазити и роба преко ње преносити дању.

Као дан се сматра време:

- за јануар и децембар од 7 до 17 часова;
- за фебруар и новембар од 6 до 18 часова;
- за март, септембар и октобар од 5 до 19 часова;
- за април и август од 4 до 19 часова; и
- за мај, јуни и јули од 4 до 20 часова.

Путнички и робни промет преко царинске линије у поштанском, железничком, аутомобилском, бродарском и ваздухопловном саобраћају, који се обавља редовно или је царинском органу унапред пријављен, врши се и ноћу.

Саобраћајне установе су дужне на време извештавати царинарнице о промету редовних и ванредних превозних средстава која прелазе царинску линију.

Члан 29

Одмах по приспећу превозних средстава царински службеници прегледаће их, пописати њихово бројно стање и нумере, и утврдити исправност плomba иностране железнице, обраћајући нарочиту пажњу да на превозним средствима нема скривених места, где би се роба могла да сакрије. Места за вршење ове службе ноћу морају бити осветљена.

Локомотиве са тендерима и железничко возно особље, односно реморкери, са посадом, морају се првенствено прегледати и допустити им удаљивање.

Ако се прегледом железничких превозних средстава утврди царински прекршај железничког возног особља, саставиће се записник у присуству шефа железничке станице или његовог заменика.

Члан 30

Превозно средство може наставити пут тек по примљеном извештају царинарнице да је завршено царинско поступање.

Овај извештај даје одређени (дежурни) царински службеник дежурном саобраћајном службенику одмах по завршеном царинском поступању у нарочитој књизи са назначењем часа и минута.

Члан 31

Путници и њихов лични пртљаг прегледају се одмах по доласку превозних средстава, према сцени царинских службеника, у превозном средству или царинској прегледаоници. Ако се преглед врши у царинској прегледаоници, путник је дужан да се сам стара о преносу ручног пртљага.

Преглед ручног пртљага путника, који путују у директном превозном средству, врши се у самом превозном средству.

Преглед путника и њиховог пртљага у директним превозним средствима царински службеници врше, по правилу за време редовног задржавања превозних средстава. У ту сврху царинарница ће одредити довољан број царинских службеника за преглед. О појачаном саставу превозних средстава возилац ће благовремено објавити царинарници.

За време прегледа приступ на перон и у прегледаоницу дозвољен је само службеницима, чија природа службе то захтева.

Члан 32

Кад путник по доласку из иностранства или при одласку у иностранство усмено пријави царинарници све што собом носи, одређени царински службеник је дужан да одмах изврши преглед пријављених ствари.

Ствари које служе за личне потребе при путовању, било нове или старе, одређени царински службеник оставља путнику на слободно располагање.

Пријављену робу до 5.000 динара вредности одређени царински службеник царини на основу пријаве за царинење, а за робу преко те вредности упућује путника да поднесе увозни лист ради примене општих прописа о увозу односно извозу робе.

Пртљаг, који је предат возиоцу на превоз, возилац ће пријавити пограничној царинарници увозним листом (чл. 40 овог правилника).

Члан 33

Ствари које носе дипломатски курири под печатом Министарства иностраних послова или дипломатско-конзуларних претставништава на основу дипломатског курирског писма не подлеже царинском прегледу.

Дипломатски курири који путују из Федеративне Народне Републике Југославије у иностранство или из иностранства у Федеративну Народну Републику Југославију морају бити снабдени курирским писмом, издатим од Министарства иностраних послова нашег или страног, односно од дипломатско-конзуларних претставништава наших или страних, овереним службеним печатом и потписом надлежног органа.

Свако колето дипломатске поште мора бити запечаћено воском и заведено у курирско писмо. Дипломатски курир је дужан показати царинским органимаа курирско писмо, приликом прегледа и допустити узимање потребних података.

Дипломатска пошта која не испуњава напред прописане услове подлежи царинском прегледу.

Члан 34

Кад постоји оправдана сумња да путник има код себе скривену робу, коју није пријавио по доласку

из иностранства односно при одласку у иностранство, одређени царински службеник извршиће лични претрес таквог путника у посебној просторији, по могућности у присуству два грађанина.

Члан 35

Ручни пртљаг и роба коју путник собом носи, по жељи путника, може се упутити на преглед код друге царинарнице. У таквом случају пртљаг и роба стављају се под царински надзор и предају возиоцу на возидбу.

Члан 36

Ручни пртљаг транзитних путника изузев хране, одеће и предмета потребних при путовању, као и роба коју собом носе, ставља се под царински надзор (пломбира), уписују у путну исправу број и облик колета и плomba, и оставља у њиховом притежању.

По жељи путника, пртљаг и роба могу се предати на возидбу, а за царински надзор применити прописи о провозу робе.

Члан 37

Пртљаг, који приспе одвојено од путника најдаље у року од шест месеци од дана путничког прелаза границе, пушта се по прегледу без наплате царинских дажбина. У овом случају нове ствари неће бити ослобођене наплате царине.

Пртљаг који приспе одвојено од путника кривоцом возиоца пушта се по прегледу без наплате царинских дажбина и после рока од шест месеци.

Члан 38

Предмете који су забрањени или за које путник није испунио услове прописане за увоз, извоз или провоз царинарница задржава и чува рачунајући од дана задржавања:

- а) лако поқварљиве три дана и
- б) остале предмете шездесет дана.

Пртљаг који је приспе одвојено од путника чува се у царинарници тридесет дана.

По истеку ових рокова са предметима се поступа као са робом којој је рок лежања протекao (чл. 133—135 овог правилника).

II Део

Пријављивање, упућивање и предаја и пријем царинске робе

А. — Пријављивање робе

Члан 39

Кад брод уплови у домаћу луку или пристаниште отворено за саобраћај, заповедник брода предаје царинарници манифест или извод из њега са исправама. Предаја се врши чим се од луке установе добије слободан саобраћај, а у пристаништима одмах по доласку.

Уколико брод нема робе за истовар царинарница сраћује манифест са приложеним исправама и, у случају исправног стања, ставља на њега потврду о исправности и враћа га заповеднику брода.

Уколико брод има робу за истовар заповедник брода подноси царинарници манифест или извод из њега за робу која се пријављује за истовар.

Заповедници ваздухоплова по доласку из иностранства и слетању на царинско-ваздухопловно пристаниште предају царинарници манифест.

Истовар робе из бродова и ваздухоплова врши се на основу манифеста или његовог извода ако се врши делимичан истовар робе.

По свршетом истовару одређени царински службеник срањује истоварену робу са манифестом односно његовим изводом, а, у случају исправности, потврђује истовар својим потписом и печатом царинарнице на дупликату манифеста или његовог извода, потврђен дупликат враћа заповеднику брода односно ваздухоплова. Уникат манифеста односно његов извод царинарница задржава до подношења увозног листа за истоварену робу. У случају неисправности манифеста царински службеник ставља на њему приредбу о неисправности.

Остали возиоци и доносиоци усмено пријављују царинарници робу и превозна средства (чл. 10 Царинског закона).

Члан 40

За робу приспелу из иностранства возилац, у смислу чл. 13 Царинског закона, подноси царинарници увозни лист у дупликату по образцу бр. 2. Возилац попуњава горњи део прве стране и страну примљена увозног листа на основу података превозне исправе (товарни лист итд.). Уз увозни лист возилац подноси товарне исправе са свима прилозима.

За робу истоварену из бродова и ваздухоплова по манифесту или изводу из манифеста увозни лист подноси возиоци односно за њега предузеће за међународну шпедицију.

Царинарница одмах врши срањење товарних исправа са увозним листом и, ако нађе међу њима несаглађе, ставља о томе потребну напомену на увозни лист и враћа га подносиоцу, да изврши потребне исправке, примењујући чл. 36 тач. 3 Царинског закона.

У случају исправног стања царинарница проверава поређењем увозног листа и пописне листе састављене на основу чл. 29 овог правилника, да ли су сва истоварена превозна средства унета у увозни лист. Ако том приликом буде констатована исправност, о томе ће се ставити напомена на увозни лист.

Царинарница заводи увозни лист у контролни лист увозних листова.

Члан 41

За поштанске пошиљке увозни лист подноси пошта у дупликату по образцу бр. 3.

За писмоносне пошиљке које не садрже царинску робу не подноси се увозни лист.

Примо-предаји поштанских пошиљака између иностране и домаће поште присуствује царински службеник.

Писмоносне пошиљке Народне банке ФНРЈ не отварају се ни код пријема ни код одлашања.

Б. — Упућивање робе другој царинарници

Члан 42

За робу која се упућује другој царинарници на царинење железницом возилац заједно са увозним листом подноси царинарници товарне листова са утиснутим штембиљом зелене боје следеће садржине:

Станица _____ Рок за предају _____
УВОЗНА ЦАРИНСКА РОБА

Предати царинарници _____

Увозни лист бр. . . . од . . . . . 19. . . г

Пломбе: . . . . комада №. . . . .

Жел. Службеник, (М. П.) Цар. службеник,

Железнички службеник попуњава на штембиљу назив железничке станице и царинарнице, а царинар-

ница на вагоне ставља царинске пломбе уколико на њима већ не постоје пломбе иностране железнице, на товарне листове уписују рок за предају робе, број и датум увозног листа број комада и номеру пломбе, све то оверава својим печатом и потписом службеника, па товарне листове одмах враћа железници на потпис уложката увозног листа, да је робу примила за предају упутној царинарници.

Срањевање и утврђивање неповређености колета код денчаних (комадних) пошиљака врши се на начин прописан у чл. 49 овог правилника.

Члан 43

За робу која се упућује другој царинарници на царинење кад је возилац пошта, државни брод или возилац са царинским спроводником, царинарница на основу података из увозног листа саставља увозну пропратницу у дупликату по образцу бр. 4 и на превозна средства са робом ставља царинске пломбе, означавајући на пропратници њихову номеру и количину.

На товарне листове, превозна средства и робу царинарница ставља етикету „Царинска роба“ да се преда царинарници . . . . .

Уникат увозне пропратнице царинарница задржава, а дупликат са превозним средствима и робом предаје возиоцу, који пријем потврђује на уникату.

Члан 44

Товарни лист са штембиљом односно дупликат увозне пропратнице прати робу на путу и предаје се упутној царинарници одмах по приспећу.

Део поступак је исти као код упућивања превозне робе како у погледу пријема тако и у погледу претовара (чл. 50, 55 и 59—61 овог правилника).

Члан 45

За робу предату царинарници, која се по променењу писменој диспозицији возиоца или сопственика робе упућује другој царинарници, царинарница ради даљег упућивања саставља увозну пропратницу.

Члан 46

Инострана нецаринена роба може се превозити од једне царинарнице у другу бродовима који уживају повлашћену пловидбу, на основу увозне пропратнице издате од царинарнице.

Члан 47

Отварање поштанских пошиљака са царинском робом, које долазе поштом из других царинарница, врши комисија коју сачињавају: царински службеник кога одреди управник царинарнице и поштански службеник кога одреди управник поште.

После прегледа завоја комисија отвара пошиљку, срањује примерак списка који се налази у пошиљци са примерком пристелим поштом и проверава садржину пошиљке по списку. По завршетку свог посла комисија потврђује слагање робе са списком, робу са списком предаје на потпис магационера, а списак са потписом магационера предаје царинарници.

Отпремној царинарници шаље се потврда о пријему робе.

У случају неисправности пошиљке комисија саставља записник у два примерка, од којих један задржава пријемна царинарница, а други са шаље отпремној царинарници.

Члан 48

Роба оцаринена за извоз код унутрашње царинарнице упућује се излазној царинарници триплано-

тсм пријаве за цариније. За робу у железничком саобраћају пријава за цариније мора се подносити посебно за сваку пошиљку.

Робу и натоварена превозна средства царинарница ставља под царински надзор, назначујући на пријави за цариније количину и броју употребљених пломба, па превозно средство и робу са триплицатом пријаве за цариније и товарним исправама предаје на потпис униката пријаве за цариније возиоцу ради предаје излазној царинарници.

Са денчаним (комадним) пошиљкама поступа се на начин прописан у чл. 49 овог правилника.

И превозна средства са робом и товарне исправе снабдевају се етикетом „Царинска роба да се преда царинарници . . . . .”

Излазна царинарница примљени триплицат пријаве за цариније упоређује са превозним средствима или робом, па по нађеном исправном стању дозвољава излаз робе из земље, а полазној царинарници враћа препоручено поштом триплицат пријаве за цариније са потврдом излаза робе из земље.

Роба коју извозе предузећа регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине ФНРЈ железницом и извозни путнички пртљак упућују се за извоз пограничној царинарници по товарном листу односно пртљажној исправи са утиснутим штембиљем зелене боје следеће садржине:

Станица . . . . . Рок за провоз . . . . .

ИЗВОЗНА ЦАРИНСКА РОБА

Пријавити царинарници . . . . .

Одобрење за извоз бр. . . од . . . . 19. . г

Пломбе: . . . комада №. . . . .

Жел. службеник (М. П.) Цар. службеник,

Име железничке станице и царинарнице којој се роба упућује за извоз из земље попуњава железнички службеник, а рок за предају робе, одобрење за извоз (изузев за путнички пртљак) и царинске пломбе уноси службеник царинарнице, код које је извршен преглед робе односно пртљата.

Ако се извозна роба предузећа регистрованих као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине ФНРЈ, која је прегледана по чл. 22 Царинскога закона код унутрашње царинарнице, превези другим превозним средством од унутрашње до пограничне царинарнице, унутрашња царинарница ставља извозну пропратницу у дупликату по обрасцу бр. 4, уносећи констатацију о извршеном контролном прегледу и царинским пломбама, па уникат пропратнице задржава, а дупликат предаје возиоцу на потпис униката ради предаје излазној царинарници у року, који му она одреди.

Излазна царинарница води контролник евиденције извозне робе.

Неисправности се констатују на начин прописан у чл. 55 овог правилника.

В. — Провоз робе

Члан 49

За робу која се провози преко домаће државне територије железницом, уз увозни лист железница подноси царинарници товарне листове са утиснутим штембиљем зелене боје следеће садржине:

Станица . . . . . Рок за провоз . . . . .

ПРОВОЗНА ЦАРИНСКА РОБА

Пријавити царинарници . . . . .

Увозни лист бр. . . од . . . . 19. . г

Пломбе: . . . комада №. . . . .

Жел. службеник, (М. П.) Цар. службеник,

Име железничке станице и царинарнице, преко које ће се роба провезти, на штембиљу попуњава железнички службеник под својим потписом.

Царинарница на вагоне ставља царинске пломбе уколико на њима већ не постоје пломбе иностране железнице, на товарне листове уписује рок за провоз, број и датум увозног листа, број комада и броју пломба, све то свјерљава печатом и потписом службеника, па товарне листове враћа железници, која на уникату увозног листа потврђује да је робу примила за провоз.

На денчане (комадне) пошиљке царинарница не ставља царинске пломбе, али сравњује и утврђује неповређеност колета према подацима из товарног листа.

Члан 50

За робу која се провози преко домаће државне територије, кад је возилац пошта, државни брод и остали возиоци са царинским спроводником, као и за робу која се провози Дунавом, царинарница на основу података из увозног листа саставља провозну пропратницу у дупликату по обрасцу бр. 4.

Капетани, закупац или власник бродова, који превозе робу Дунавом, уз провозне пропратнице подносе царинарницама у Бездану и Великом Градишту писмену изјаву, да ли превозе робу која је забрањена за увоз у Федеративну Народну Републику Југославију.

На превозна средства са робом стављају се царинске пломбе, назначујући на пропратници њихову бројку и количину.

Царинарнице у Бездану и Великом Градишту робу, која се провози Дунавом, стављају под печат. Кад возилац захтева спроводника, царинарница ће робу ставити под стражу, ако возилац пристане да спроводнику накнади дневнице и на броду обезбеди храну и преноћиште.

На товарне исправе, превозна средства и робу царинарница ставља етикету „Царинска роба да се преда царинарници. . . . .”

Уникат провозне пропратнице царинарница задржава, а дупликат са превозним средствима и робом предаје возиоцу, који пријем овога потврђује на уникату пропратнице.

Члан 51

Вреће са провозним (транзитним) међународним поштанским пошиљкама упућују се без отварања и скидања иностраних обележја (пломба и печата). На исправе ових пошиљака царински службеник ставља штембиљ „Царинска роба да се пријави царинарници. . . . .”

Ако спољашњи изглед провозне поштанске пошиљке даје основа сумњи, да садржина не одговара пропратним исправама или указује на мањак садржине, онда се врећа отвара и проверава у присуству царинског службеника и о резултату проверавања саставља записник.

Пошиљке које садрже предмете забрањене за провоз враћају се у иностранство.

Члан 52

По пристећу провозне међународне поштанске пошиљке излазној царинарници ова, не отварајући вреће, проверава исправност паковања и број врећа по белешкама улазне царинарнице на поштанским исправама и пропратници, па пошиљку пушта у иностранство.

Ако се нађе повређено паковање или какав други недостатак, саставља се записник у два примерка, од којих један остаје код царинарнице, а други се пре-

даје пошти ради објашњења узрока настале неисправности

Члан 53

Остали возиоци за робу и превозна средства, која се провозе преко домаће државне територије, обавезни су поднети улазној царинарници пријаву за царинење у трипликату.

Уникат пријаве за царинење царинарница задржава, дупликат предаје возиоцу, а трипликат шаље препоручено поштом излазној царинарници.

Члан 54

Товарни лист са штембиљом, дупликат превозне пропратнице односно дупликат пријаве за царинење предаје се излазној царинарници која поступа по чл. 53 овог правилника.

Члан 55

Кад прими товарни лист, са штембиљем, дупликат превозне пропратнице односно дупликат пријаве за царинење, излазна царинарница их савињује са превозним средством или робом и при томе проверава да ли су у исправном стању плombe и комета денчаних пошиљака.

У случају исправног стања царинарница одмах дозвољава излаз робе из земље, а улазној царинарници преко поште препоручено потврђује излаз актом, повратком одређеног дела дупликата превозне пропратнице односно трипликата пријаве за царинење, кад га прими од поште. Товарне листове и дупликате пријаве за царинење царинарница враћа возиоцу.

У случају ма какве неисправности царинарница у присуству возиоца саставља записник у дупликату, уникат записника задржава за себе, а дупликат са потврдом о излазу робе из земље шаље улазној царинарници.

Ако се код излазне царинарнице утврди да је роба измењена, роба ће се задржати и чувати у царинарници до решења спора.

Члан 56

За провозну робу полаже се обезбеђење царинских дажбина у готову или у гарантном писму које државне банке.

Железница, пошта, државни брод и возилац са царинским спроводником за робу и превозна средства, која се провозе преко домаће државне територије, не полажу обезбеђење за износ царинских дажбина.

Улазна царинарница враћаложено обезбеђење возиоцу на писмен захтев у року од три месеца од дана излаза робе из земље. Ако се положено обезбеђење не затражи у овом року, обезбеђене дажбине се уносе у савезни буџет.

Члан 57

Провозна роба може се по промењеној писменој диспозицији возиоца или сопственика робе задржати у земљи, ако се за њу поднесе увозни лист и роба преда царинарници ради увозног царинења.

Члан 58

Не може се провозити преко територије Федеративне Народне Републике Југославије роба чији је провоз забрањен.

Робу забрањену или дошутену под специјалним условима за провоз царинарница ће дозволити да се

провезе једино на основу посебног одобрења надлежног органа.

Дунавом се, без прегледа и задржавања, може провозити и роба која је забрањена за увоз у Федеративну Народну Републику Југославију.

Члан 59

Ако се иностранна роба која се провози преко домаће државне територије у пломбираном превозном средству, изузев железничком, у путу има редовно да претоварује у друга превозна средства, тај се претовар врши под царинским надзором, ако у месту претовара постоји царинарница.

Возилац, изузев железнице, подноси царинарници у месту претовара претоварни лист у дупликату по образцу бр 5.

О извршеном претовару царинарница на претоварном листу утврђује да је претовар извршен, означајући и нове царинске плombe по количини и нумери, ако су на нова превозна средства или робу стављене.

Потом дупликат претоварног листа са робом царинарница одмах предаје новом возиоцу који ће пријаву робе потврдити на уникату претоварног листа с тим, да дупликат заједно са робом преда излазној царинарници.

У случају неисправности нађених приликом претовара царинарница поступа на начин прописан у чл. 55 овог правилника.

Претовар превозне робе из једних у друга железничка превозна средства врши се без царинског надзора, под одговорношћу железнице да робу преда у неповређеном стању излазној царинарници.

Члан 60

Ако се иностранна роба, која се провози преко домаће државне територије у пломбираном превозном средству, услед оправданих узрока мора да претовари у друго превозно средство где нема царинарнице, тај се претовар мора обавити под надзором: код железнице двојице железничких службеника, а код осталих возилаца једног претставника најближег изродног одбора (месног, градског или реонског).

О извршеном претовару железнички службеници односно претставник народног одбора састављају записник, који се прикључује провозној исправи.

Члан 61

Кад улазна царинарница прими потврду о излазу превозне робе из земље, прикључује се увозном листу, уникату пропратнице односно уникату пријаве за царинење.

Ако је са потврдом о излазу робе из земље примила записник излазне царинарнице о неисправном стању, улазна царинарница повеће истрагу и даље поступити по казним одредбама Царинског закона.

Члан 62

Превоз бродова, спљетова, путника и робе Дунавом од Пирхова до Великог Градишта и обратно ослобођен је од свих царинских формалности.

Г. — П р е д а ј а и п р и ј е м ц а р и н с к е р о б е

Члан 63

Истовар робе довезене из иностранства ради предаје царинарници, као и предаја царинарници робе истоварене из бродова и ваздухоплова врши се на основу увозног листа.

Уколико у царинском магацину или на стоваришту нема места, царинарница је дужна обезбедити место за истовар робе возиоцу у тренутку постављања превозног средства за истовар и омогућити му несметан истовар робе.

Царинарница је дужна примити истоварену робу доведену ваздухопловом одмах, железничким колима у року од три часа и пловним објектима у року од дванаест часова, рачунајући од тренутка завршеног истовара.

Примање робе од подносиоца увозног листа царинарница врши сравањујући увозни лист са колетима у погледу броја, марке, нумере и тежине колета.

У случају исправности колета у погледу броја, марке, нумере и тежине одређени службеници подносиоца увозног листа и царинарнице потписују предају и пријем колета без примедбе, а потом се дупликат увозног листа са тов. рним исправама враћа подносиоцу.

Ако се кривцом царинарнице напред прописани рокови за пријем робе прекораче, царинарница је дужна да за задржавање превозног средства плати возиоцу дантубу по његовој тарифи.

Члан 64

Нађу ли се приликом предаје и пријема колета било какве неисправности, одређени царински службеници извештава царинарницу, на основу чега царинарница одређује једног или два службеника који ће неисправности проверити, а робу из повређених колета премерити, прегледати и о томе саставити записник.

Записник се саставља у присуству подносиоца увозног листа у три примерка, од којих се један прикључује уникату други дупликату увозног листа, а трећи предаје возиоцу.

Записник се саставља и у случају неслагања увозног листа са стварним стањем робе у погледу количине, марака и нумера колета.

Код колета са течностима и житком робом која цуре, представалац је дужан да пре предаје колета царинарници спречи цурење.

Вишак колета из превозног средства за које је поднет увозни лист предаје се царинарници на основу записника у два примерка, од којих се један предаје возиоцу, а други царинарница задржава и прикључује увозном листу.

Примљени вишак колета, у целини или делимично, царинарница ће на захтев вратити возиоцу ради упућивања у иностранство провозном пропратником, ако он припада иностранству, или ради упућивања царинарници у унутрашњост увозном пропратником, ако припада некој увозној пошиљци, или ће га на захтев возиоца оцерицити ради даљег превоза унутрашњост станицу.

Ако се у року од тридесет дана не може утврдити коме вишак припада, царинарница ће по претходном обавештењу возиоца поступити по пропису чл. 134 овог правилника.

На вишкове се не плаћа лежарина за време док се не реши питање њиховог увоза или провоза.

Члан 65

Ако се приликом пријема робе нађе роба чији је увоз забрањен, возилац такву робу враћа у иностранство провозном пропратником.

У случају да се после пријема нађе роба чији је увоз забрањен, сопственик ће бити дужан да је врати у иностранство у року од тридесет дана.

Члан 66

На захтев возиоца изражен у увозном листу, да се пријављена роба преда и прими у превозном средству, царинарница одобрава такву предају и пријем, ако се преглед робе може извршити без истовара, Царинарница је дужна примити овакву робу најкасније у року од једног часа по пријему увозног листа.

У случају да се установи немогућност прегледа робе у превозном средству возилац је обавезан извршити истовар робе. Примљена роба у превозном средству може се истоварити и по накнадном тражењу возиоца.

Члан 67

Пре почетка предаје и пријема робе код царинарнице у унутрашњости одређени царински службеници у присуству возиоца прегледа пломбе и о нађеном стању ставља потребну белешку на пропратној исправи.

Члан 68

Иностране поштанске пошиљке смештају се у заједнички поштанско-царински магацин, где се пакетске и писмоносне пошиљке (обичне и препоручене), ако садрже царинску робу, пријављују увозним листом.

Пакетске пошиљке су оне које приспевају као самостални пакети или у пакетским врећама, а писмоносне пошиљке су оне које приспевају у затвореним писмоноским врећама.

Члан 69

За смештање царинске робе која због своје гломазности или недовољног простора не може бити смештена у царински магацин царинарница у споразуму са железничком станицом, лучким уредом и капетанијом пристаништа (бродарском агенцијом) одређује привремено царинско стовариште.

Одређени простори за привремено царинско стовариште не морају се огорађивати, али морају бити обележени таблом са натписом „привремено царинско стовариште“.

Царинарница наплаћује у таквим случајевима лежарину само онда, ако је простор за стовариште под њеним управљањем односно закупом.

Члан 70

Код царинарница на железничким станицама могу се установити заједнички царинско-железнички магацини за привремено смештање успутних пошиљака, провозне и увозне робе која се услед недостатака диспозиције или докумената не може даље упутити, па и вишкова. Ова се роба пријављује царинарници посебним увозним листовима и заводи у посебан контролник увозних листова, а одужује се накнадно провозном пропратником ако се роба упућује у иностранство, и по чл. 42 овог правилника ако се роба упућује на царинење другој царинарници.

Привремено смештена роба у заједничким царинско-железничким магацинима може се царински од исте царинарнице у заједничком магацину.

Врата заједничких царинско-железничких магацина су под двоструким бравама. Кључем једне браве располаже царинарница, а кључем друге браве железничка станица.

За робу смештену у заједничким царинско-железничким магацинима лежарину наплаћује железница по својим прописима.

Члан 71

За враћање у иностранство примљене робе у увозном листу царинарница саставља провозну пропратницу у дупликату.

Остали поступак за враћање робе у иностранство врши се на начин прописан у чл. 50, 55 и 59—61 овог правилника.

IV Део

Превоз домаће робе преко стране територије, морем, граничним рекама и граничним језерима

Члан 72

Домаћа роба која се превози преко стране територије пријављује се излазној царинарници извозном пријавом за царинење, а на робу се стављају царинска обележја. Царинске дажбине обезбеђују се гарантним писмом државне банке.

За домаћу робу која се превози преко стране територије железницом, односно за робу предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине и другим превозним средствима, царинарница саставља спроводницу у дупликату по образцу бр. 6.

Улазној царинарници железница и предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине подносе спроводницу, а остали возиоци дупликат пријаве за царинење којом је роба извозно оцаринења.

Улазна царинарница на спроводници односно дупликату извозне пријаве за царинење утврђује враћање робе, пушта робу у слободан промет и о томе актом извештава излазну царинарницу.

У случају неслагања робе са спроводницом односно дупликатом извозне пријаве за царинење улазна царинарница саставља записник и даље поступа по образцу прописаном у чл. 72 овог правилника.

За уредно враћену робу упућену извозом пријавом за царинење на захтев сопственика враћа се обезбеђење положено при извозу.

Члан 73

За превоз домаће робе из једног домаћег места у друго море, Неретвом, граничним деловима река и граничним језерима царинарница или друга овлашћена државна установа саставља царинску спроводницу по образцу прописаном у чл. 72 овог правилника.

Превозно средство и роба која се у њему налази стављају се под царински надзор. Уникат спроводнице задржава отпремна установа, а дупликат предаје на потпис униката возиоцу робе с тим, да га заједно са превозним средством и робом преда пријемној установи.

За робу која се не предаје на возидбу, а у количини је која се може собом понети, не саставља се спроводница.

Члан 74

Пријемна установа срањује примљени дупликат царинске спроводнице са приспелом робом и, по наћеном исправном стању, потврђује отпремној установи приспеће робе повратком дупликата царинске спроводнице поштанском препоруком.

Отпремна установа враћени дупликат спроводнице прикључује њеном уникату.

Члан 75

Возилац може робу упућену спроводницом, било сву било делимично, истоварити дуж домаће обале где има овлашћених установа за рад по спроводницама.

Сваки делимичан истовар робе оверава овлашћена установа на дупликату спроводнице, а потом предаје дупликат возиоцу ради даљег превоза остатка робе.

У месту где се последњи део робе истовари дупликат спроводнице одузима се од возиоца и доштавља установи која је спроводницу издала.

Члан 76

Наћене неправилности пријемна установа, односно установа места где је извршен последњи истовар, утврђује записником у два примерка од којих један задржава, а други шаље отпремној установи заједно са дупликатом спроводнице.

Отпремна установа поступа по казним одредбама Царинског закона (чл. 36 тач. 11).

Члан 77

Домаћи бродови, који редовно саобраћају само обалним (прибрежним) морем или у царинско-пограничним појасу на граничним рекама и граничним језерима, уживају следеће повластице (повлашћена пловидба):

- 1) не морају састављати манифесте нити имати спроводнице;
- 2) могу саобраћати и са лукама (пристаништима) затвореним за саобраћај према одобрењем пловидбеном реду и
- 3) могу вршити утовар, истовар и претовар робе и путника и дању и ноћу без присуства службеника за вршење царинског надзора.

Члан 78

Одобрења за повлашћену пловидбу дају царинарнице: Ријека, Сплит, Дубровник, Херцеговини и Београд.

Бродарско предузеће односно сопственик брода за који се тражи повлашћена пловидба дужан је обратити се царинарници молбом, у којој ће именовати брод и приложити по један примерак пловидбеног реда за сваку царинарницу коју додирује на пловидбеној линији. Све измене пловидбеног реда подлежу накнадном одобрењу једне од овлашћених царинарница.

По пријему молбе са пловидбеним редом царинарница одмах издаје тражено одобрење, то убележава у пловидбени ред и извештава царинарнице на одобреној пловидбеној линији, достављајући им по један примерак одобреног пловидбеног реда.

Члан 79

Заповедник брода по добивеном одобрењу повлашћене пловидбе обратиће се посебном молбом царинарници места, где се брод налази, ради детаљног прегледа брода и овере бродског инвентара.

По поднетој молби царинарница одмах обавља преглед и оверава наћено стање бродског инвентара, о чему извештава царинарницу која је издала одобрење за повлашћену пловидбу.

Тек по извршеном прегледу брод може предузети повлашћену пловидбу.

Свака промена у инвентару брода у повлашћеној пловидби мора се пријавити једној од царинарница на одобреној пловидбеној линији ради овере.

Члан 80

Ако брод који ужива повлашћену пловидбу, принуђен вишом силом, додирне инострану обалу, инострани или неповлашћени брод и том приликом прили или преда какав товар, заповедник брода је дужан при повратку то пријавити првој царинарници и о томе поднети доказ.

За пристајање брода у луци (пристаништу), која није означена у пловидбеном реду, заповедник мора тражити дозволу најближе царинарнице. Ова се дозвола издаје писмено и служи заповеднику као легитимација за надзорне службенике.

Члан 81

Бродови у повлашћеној пловидби морају бити обележени заставом и светлосним знаком.

Застава је квадратног облика, са странама од 75 см, зелене боје, са белом цртом 20 см широком која је дијагонално пружа од горњег десног ка доњем левом углу.

Застава је истакнута на видном месту изнад бродског трупа.

Светлосни знак је затворено-плаве боје и поставља се ноћу метар до метар и по изнад белог светлосног знака на прамцу.

Члан 82

Престанак повлашћене пловидбе мора се пријавити најближој царинарници, која одмах врши исцрпан преглед брода и бродског инвентара и о наћеном стању одмах извештава царинарницу која је издала одобрење за повлашћену пловидбу, брод ставља под редован царински надзор, а затповедник брода скида знаке повлашћене пловидбе.

Члан 83

Ко би желео да се користи повластицама повлашћене пловидбе за појединачна путовања без испуњења услова (чл. 78 овог правилника), или да повлашћеним бродом изузетно изврши какве радње у иностранству, затражиће молбом одобрење најближе царинарнице.

Царинарница ће издати одобрење под условом, да молилац пристаје да спроводнику накнади дневнице и на броду обезбеди храну и преноћиште.

VI Део

Царињење робе, прорачун и уплата царинских дажбина од стране предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине, одређивање царинско-тарифске каквоће, промена намере и увоз и извоз на повратак

А. — Царињење робе

Члан 84

Роба пријављена увозним листом, као и роба коју путници собом носе из иностранства у вредности до 5.000 динара, изузев провозне робе, подлежи увозном царињењу.

Домаћа роба се може извести пошто се над њом изврши извозно царињење.

Царињење се врши по званичној дужности, када се царинарници поднесе увозна пријава за царињење у дубликату по обрасцу бр. 7, односно извозна пријава за царињење по обрасцу бр. 8 у дубликату кад се царињење врши код излазне царинарнице, а у трипликату кад се царињење врши код унутрашње царинарнице.

Члан 85

Пријаву за царињење подноси царинарници, заједно са исправама потребним за царињење, сопственик робе или предузеће за међународну шпедицију.

Као сопственик робе пријављене за царињење сматра се лице, на чије су име издате или пренете товарне исправе.

За поштанске пошиљке пријаву за царињење подноси надлежна пошта царињења. За успутне железничке и бродске пошиљке може пријаву за царињење поднети и возилац.

Успутне пошиљке су оне које су из иностранства упућене директним товарним листовима за места где не постоје царинарнице, или оне које су из места

где не постоје царинарнице упућене директним товарним листовима у иностранство.

Исправе потребне за царињење јесу: товарна исправа, рачун о цени робе и уверење о пореклу робе, као и друге исправе које су прописане или буду прописане царинским или другим прописима.

Сопственик робе односно предузеће за међународну шпедицију дужни су у року од три часа од пријема докумената, која условљавају царињење, поднети царинарници пријаву за царињење извозне односно увозне робе.

Члан 86

Подносилац пријаве за царињење попуњава горњи леви део пријаве на основу товарне исправе. За робу до 5.000 динара вредности, коју путник собом носи, збо попуњавање врши царински службеник.

Пријава за царињење попуњава се машинном за писање или мастиљавом оловком, са употребом индига у оба случаја.

Попуњавање и потпис на пријави за царињење морају бити читки и без брисања, прецртавања, исправљања и скраћивања.

Члан 87

По поднетој пријави за царињење царинарница претходно испитује исправност прилога.

У случају недостатка и неисправности поднетих прилога царинарница враћа пријаву за царињење подносиоцу с напоменом у чему се састоји неисправност.

Оригиналан рачун о цени робе и његов прост препис морају бити снабдевени јемством сопственика робе о оригиналности и исправности („Рачун је оригиналан и исправан” — потпис).

Члан 88

Ако товарна исправа не гласи на лице које је пријавило робу за царињење, царинарници се мора поднети преносна исправа у дубликату по обрасцу бр. 9.

Једна товарна исправа може имати више преносних исправа, а исто тако и пренос права из преносне исправе може се вршити новим преносом.

Дубликат преносне исправе по извршеном преносу права из товарне исправе предаје се подносиоцу, а уникат прилаже уникату увозног листа са потребном напоменом.

Белешка о преносу права (преносни штембиљ) ставља се на полеђини товарне исправе.

Члан 89

Кад царинарница прими пријаву за царињење заједно са прилозима, ставља на њу број и датум увозног листа, дан и час пријема пријаве за царињење, а потом је заводи у контролник пријава за царињење и упућује одређеним царинским службеницима да по њој изврше царињење.

Уникат пријаве за царињење за робу у вредности до 5.000 динара, коју путник собом носи, заводи се одмах по извршеном царињењу.

Члан 90

Царински службеници одређени, да по поднетој пријави за царињење изврше преглед робе и прорачун дажбина, најпре савују колета у погледу начина паковања и ознака са поднетом пријавом за царињење, а затим приступају отварању колета, премери и прегледу робе.

Приликом прегледа одређени царински службеници утврђују каквоћу, вредност и количину сваке врсте робе и податке уписују у одговарајуће рубрике пријаве за царињење.

Прегледу робе код успутних пошиљака има право да присуствује и возилац.

Члан 91

Царински преглед поштанских пошиљака врши се у нарочито одређеним просторијама које даје пошта.

Поштанске пошиљке пошта подноси царинским службеницима са увозним листом.

Преглед поштанских пошиљака царински службеници врше одмах по подношењу. Пошиљке које се превозе ваздушних путем прегледају се пре осталих.

Преглед садржине царинско-поштанских пошиљака врше царински службеници у присуству претставника односно поште, чија је дужност и отварање, затварање, враћање у иностранство и предаја пошиљака сопственицима. Преглед пакета врши се у присуству адресата кадгод је то могуће.

Члан 92

Ако је за утврђивање каквоће робе обавезно или потребно стручно испитивање (експертиза), одређени царински службеници, уколико код царинарнице постоје хемичари и технолози, позивају царинског хемичара односно технолога да такву робу прегледа и упише податке о каквоћи на одређеном месту у пријави за царинење, односно на одобрењу за увоз или извоз за робу предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине.

Ако при царинарници нема хемичара или технолога, односно ако се стручно испитивање не може извршити на лицу места, одређени царински службеници узимају углед робе, обележити их печатом царинарнице, назначити облик, атак и нумеру колета, број и датум пријаве за царинење или одобрења за увоз односно извоз и снабдети их својим потписима.

Угледи се узимају од сваке врсте робе по један у количини потребној за испитивање. За једноврсну робу у више колета, чија се истовестност не може утврдити обичним прегледом, узима се по један углед из сваког колета. Узете количине робе за испитивање премеравају се и тежина означава на завојима угледа и у реферату. Ако је у питању роба у оригиналном паковању, у реферату се тачно назначавача углед који је узет, са подацима који се налазе на оригиналном паковању.

У случају када се по једној пријави за царинење или одобрењу за увоз односно извоз узима више угледа робе, сви се неће посебно печатити, већ ће се сви ставити у један омот, који ће се обележити и запечатити или пломбирати.

Узете обележене углед робе са рефератом и рачуном одређени царински службеници преко царинарнице упућују хемиској лабораторији.

Судове и материјал за углед даје царинарница. Увозну робу за предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине царинарница ставља на располагање предузећима одмах по извршеном узимању угледа. Ако би се према резултату стручног испитивања утврдило неслагање робе са одобрењем за увоз односно извоз, царинарница ће известити установу која је издала одобрење.

Члан 93

Хемиска лабораторија одмах по пријему угледа контролише податке о тежини назначене у реферату односно на оригиналном паковању и свако неслагање утврђује писмено, а затим врши испитивање угледа.

По извршеном испитивању угледа одређени службеник лабораторије на реферату уписује податке о каквоћи робе и на крају свог налаза означава количину утрошене робе на испитивање. Хемиска лабораторија одмах враћа царинарници реферат са рачуном и угледима уколико нису утрошени, назначујући њихову тежину, а царинарница даље поступа по чл. 90 и 97 овог правилника.

Угледе од вредности царинарница враћа у колета из којих су узети, а остале углед чува десет дана од дана пријема од лабораторије. Ако за то време сопственик не подигне углед, царинарница их предаје колегијуму за збирку (музеј). Уколико су збирци непотребни угледи се уништавају.

Члан 94

За коју ће робу бити обавезно хемиско испитивање, прописано се по посебним упутствима.

Обавезно хемиско испитивање не искључује право царинских службеника, да и у другим случајевима, када то нађу за потребно, подвргну робу хемиско-технолошком испитивању.

Члан 95

Кад подносилац пријаве за царинење односно подносилац одобрења за увоз или извоз оспори каквоћу, вредност и количину робе приликом прегледа, или кад се одређени царински службеници у питању каквоће, вредности или количине не сложе, саставиће се о томе записник са назначењем спорног питања и заједно са пријавом за царинење односно са одобрењем за увоз или извоз предати царинарници.

Ради решења спорног питања царинарница ће, по примљеном записнику, одмах одредити тројицу службеника, који ће спорну робу прегледати и на лицу места решити о каквоћи, вредности и количини робе и примени царинске тарифе. Ако се одређени службеници у томе не сложе поступиће се по чл. 111 овог правилника.

По донетом решењу одређени царински службеници за преглед и прорачун царинских дажбина уписују податке о каквоћи, вредности и количини робе у пријаву за царинење, а решење прилажу њеном уникату.

Ако је извршен преглед оне робе која је увезена или извезена по одобрењу за увоз или извоз, решење се по уписивању података у одобрење предаје подносиоцу.

Члан 96

Примедбе на каквоћу, вредност и количину робе и примену царинске тарифе у пријави за царинење после извршеног прегледа сопственик може стављати до подизања робе из царинарнице, ако нису учињене приликом прегледа робе, а за успутне и поштанске пошиљке до предаје робе од стране возиоца.

По стављеним примедбама царинарница одређује три службеника, који ће решити о каквоћи, вредности или количини робе и примени царинске тарифе.

Ако с том приликом утврди уместност примедба, исправка учињене грешке врши се претаксицијом пријаве за царинење.

У случају да се утврди тачност каквоће, вредности или количине робе и примене царинске тарифе, одређени службеници стављају о томе потребну напомену на уникат пријаве за царинење.

Члан 97

По извршеном прегледу и премери робе, односно по примљеном резултату стручног испитивања, одређени царински службеници:

а) врше прорачун дажбина и на товарне исправе стављају штембиљ „Оцарињено по пријави за царињење бр. — — — од — — — — 194— год.” и б) попуњавају пријаву за извоз робе односно пријаву за увоз робе.

По извршеном прорачуну дажбина одређени царински службеници пријаву за царињење са товарним исправама потписују и предају благајни царинарнице. Примљену пријаву за царињење благајна царинарнице предаје царинском контролном службенику ради прегледа прорачуна дажбина и исправности у логледу прилога. Исправке рачунских грешака врши царински контролни службеник под својим потписом.

По добивеној визи царинског контролног службеника благајна царинарнице врши исплату дажбина, о чему на пријаву за царињење ставља штембиљ „наплаћено дана ————— 19— год.” са потписом благајника.

Дупликат пријаве за царињење предаје се подносиоцу ради подизања робе из царинарнице и ради доказа о плаћеним дажбинама.

Уникат пријаве за царињење заводи се у контролник прихода.

Попуњавање пријаве за извоз робе односно пријаве за увоз робе и њихово достављање врши се у смислу упутстава Министарства спољне трговине ФНРЈ.

Пријаве за извоз робе и пријаве за увоз робе предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине попуњавају се после извршеног прегледа робе.

Царинарница је дужна да најкасније у року од три часа од пријема свих исправа које условљавају царињење изврши извозно царинско поступање са робом у превозном средству и да робу стави на располагање возиоцу, па и пре уплате прорачунатих дажбина.

Исто тако, царинарница је дужна да у року од пет радних часова од пријема исправа које условљавају увозно царињење изврши увозно царинско поступање са робом која се царини у превозном средству.

Ако се кривцом царинарнице поменути рокови прекораче, царинарница је дужна да за задржавање превозног средства плати возиоцу дангубу по његовим тарифама.

Члан 98

Оцарињену увозну робу царинарница издаје на основу дупликата пријаве за царињење, на који ставља штембиљ „роба издата дана ————— 19— год.” — потпис магационера. За издату робу царинарница се раздужује уношењем броја пријаве за царињење односно одобрења за увез у увозни лист и потписом лица које је подигло робу.

Роба која је предмет спорног царињења може се издати пре окончања спора, ако се уплате дажбине по већој вредности, количини или оној каквоћи која повлачи исплату дажбина по вишем ставу.

Члан 99

Код поштанских и успутних железничких и бродских пошиљака дупликат пријаве за царињење предаје се поштанској, железничкој или бродарској установи, да га заједно са робом преда сопственику робе по наплати прорачунатих дажбина.

Пријем дупликата пријаве за царињење потврђује се потписом на уникату пријаве. Пријем робе ради даљег превоза под надзором возиоца потврђује се на уникату односног увозног листа потписом од стране службеника поштанске, железничке или бродарске установе.

По истеку потребног времена за предају пошиљке сопственику одговорни службеници, који су од

царинарнице односно од поште царињења примили дупликате пријаве за царињење и робу обавезни су положити царинарници прорачунате дажбине или јој вратити робу са документима.

Код успутних пошиљака прорачунате дажбине може доложити царинарници и подносилац пријаве за царињење.

Члан 100

Кад сопственик поштанске или успутне пошиљке одбије да прими робу оспоравајући њену каквоћу, вредност или количину и примену царинске тарифе у пријави за царињење, даће о томе писмену изјаву возиоцу.

Примљену изјаву пошта доставља заједно са пошиљком царинарници која је извршила царињење, а царинарница ће настали спор расправити по чл. 96 овог правилника.

Железничке и бродарске установе примљену изјаву сопственика робе, без пошиљке, са угледима комисијски извађеним и запечаћеним од стране два своја службеника достављају царинарници која је извршила царињење ради поступка по чл. 96 овог правилника.

Члан 101

Неправилно наплаћене и више уплаћене царинске дажбине враћају се, кад се царинарници поднесе дупликат пријаве за царињење или признаница о уплати дажбина.

У случају губитка поменутих исправа дажбине се могу вратити само под условима:

а) да је губитак исправе објављен у Службеном листу ФНРЈ чији се број са објављеним губитком исправе мора поднети царинарници;

б) да је истекао рок од 15 дана од дана објаве губитка исправе и

в) да се је царинарница из својих података уверила, да су односне дажбине унете у државну касу.

Царинарница враћа вишак и о томе ставља констатацију на поднете исправе, извештајући датум враћања и враћени износ.

Б. — Прорачун и уплата царинских дажбина од стране предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине

Члан 102

По извршеном прегледу робе предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине (чл. 22 Царинског закона) царинарница на одређеном месту одобрења за увоз односно извоз ставља забелешку о количини, царинско-тарифској каквоћи и вредности робе, а на товарне исправе штембиљ „извршен царински преглед по одобрењу за увез — извоз бр. ————— 19— год.” са потписом службеника. Ако се прегледом утврди неслагање робе са одобрењем, царинарница извештава установу која је издала одобрење, а робу задржава од увоза односно извоза. Код пошиљака где није искомплићен товарни лист царинарница извештава и возиоца.

Ако се роба означена у одобрењу за увоз или извоз увози односно извози делимично, предузеће подноси царинарници заједно са одобрењем и рачун о цени робе ради утврђивања вредности.

Члан 103

Уколико роба подлежи плаћању царине предузећа регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине прорачунавају и уп-

лаћују царину на робу увезену из иностранства од-
носно извезену у иностранство на следећи начин:

1) прорачунавање царинских дажбина врши се по царинској тарифи а на основу стављеног налаза царинарнице на одобрењу за увоз или извоз;

2) рачуни примљени из иностранства за увезену робу заводе се одмах по пријему у књигу иностраних рачуна.

Књига иностраних рачуна садржи рубрике: редни број, датум пријема рачуна у предузећу, број увозног одобрења, датум извршеног прегледа робе у царинарници, датум подизања робе из царинарнице, датум извршеног прорачуна царинских дажбина, износ прорачунатих царинских дажбина и датум уплате царинских дажбина;

3) рачуни за робу намењену извозу у иностранство заводе се одмах по њиховом издавању у књигу домаћих рачуна.

Књига домаћих рачуна садржи рубрике: редни број, датум издавања рачуна, број извозног одобрења, датум извршеног прегледа робе у царинарници, датум извршеног прорачуна царинских дажбина, износ прорачунатих царинских дажбина, датум уплате царинских дажбина и датум упућивања робе у иностранство;

4) предузеће је дужно да изврши прорачун царинских дажбина у року од два дана: за увозну робу од дана стављене потврде на одобрењу за увоз о предаји робе предузећу на слободно располагање, а за извозну робу од дана стављене потврде о извршеном царинском прегледу;

5) прорачунати износ царинских дажбина предузеће је дужно уплатити Народној банци ФНРЈ за рачун Министарства финансија ФНРЈ најдаље у року од два дана од дана извршеног прорачуна;

6) прорачун и уплата царинских дажбина морају се извршити у напред прописаним роковима без обзира да ли је увозна роба подигнута из царинарнице после стављања робе на слободно располагање предузећу од стране царинарнице;

7) Народна банка ФНРЈ подносиће Министарству финансија ФНРЈ сваког 5-ог у месецу за протекли месец извештаје о износима уплаћеним на име царинских дажбина по предузећима;

8) за неблаговремено прорачунавање и уплату царинских дажбина на увозну и извозну робу, као и за неуредно вођење књига иностраних и домаћих рачуна предузеће ће се казнити по Уредби о финансиским прекршајима и

9) контролу за правилно прорачунавање царинских дажбина, благовремену уплату прорачунатих дажбина Народној банци ФНРЈ и за уредно вођење књига иностраних и домаћих рачуна врши Министарство финансија ФНРЈ.

В. — Одређивање царинско-тарифске каквоће робе

Члан 104

За давање претходних обавештења о царинско-тарифској каквоћи робе и примени царинске тарифе, као и за решавање о царинско-тарифској каквоћи робе у случајевима када се спор из чл. 95 овог правилника не расправи прегледом робе на лицу места, образоваће се код царинарница у Београду, Загребу, Сарајеву, Скопљу, Љубљани, Новом Саду, Сплиту, Риједи, Марибору, Суботици и Сежани колегијуми од три члана, од којих ће један по могућности бити хемичар или технолог.

Члан 105

Претходна обавештења и решења из чл. 104 овог правилника даваће:

а) колегијум при Београдској царинарници за царинарнице: Београд, Цариброд, Прахово, Велико Градиште, Смедерево и Вршац;

б) колегијум при Загребачкој царинарници за царинарнице: Загреб, Осиек, Копривница и Котариба;

в) колегијум при Сарајевској царинарници за царинарнице: Сарајево, Босански Брод, Бар, Херцеговини, Дубровник и Метковић;

г) колегијум при Скопској царинарници за царинарнице: Скопље и Битољ;

д) колегијум при Љубљанској царинарници за царинарнице: Љубљана, Јеселице и Горица;

ђ) колегијум при Новосадској царинарници за царинарнице: Нови Сад и Кикинда;

е) колегијум при Сплитској царинарници за царинарнице: Сплит, Шибеник и Задар;

ж) колегијум при Ријечкој царинарници за царинарнице: Ријека, Пула, Ровињ Пореч и Нови;

з) колегијум при Мариборској царинарници за царинарнице: Марибор и Дравоград-Межа;

и) колегијум при Суботичкој царинарници за царинарнице: Суботица и Бездан и

ј) колегијум при Сежанској царинарници за царинарницу Сежана.

Члан 106

Претходна обавештења о царинско-тарифској каквоћи робе и примени царинске тарифе колегијуми издају у облику уверења по обрасцу бр. 10.

Уверење се издаје на писмену претставку заинтересованог лица, које уз претставку подноси три истоветна угледа робе снабдевела својим печатом и потписом.

Ако је услед гламазности робе немогуће поднети угледе, поднеће се цртежи или слике са тачним описом робе.

У претставци се мора означити: име и место стварања молиоца, у трговини уобичајени назив робе за коју се тражи уверење, земља производње и употреба робе, царинарница преко које ће се роба увести односно извести, изјава о пристанку да се угледа робе могу оштетити и да ли молилац захтева да му се угледи врате.

Члан 107

По пријему претставке са угледима колегијум доноси решење о каквоћи робе већином гласова, са подацима који су од важности за наплату царине и осталих дажбина (број и стопа царинске тарифе са тачним тарифским наименовањем), као и са потребним образложењем.

Ако се укаже потреба за стручним испитивањем, колегијум доставља углед хемиској лабораторији, која ће по извршеном испитивању дати колегијуму потребне елементе за доношење решења.

Таксу за испитивање сноси молилац.

Члан 108

На основу донетог решења колегијум издаје молиоцу уверење са једним угледом робе снабденим печатом царинарнице, а решење са другим угледом под печатом царинарнице доставља Министарству спољне трговине ФНРЈ — Управи царина на одобрење.

Уверење о каквоћи колегијум је дужан издати молиоцу у року од три дана од дана пријема претставке, осим ако стручно испитивање угледа захтева дуже време.

Члан 109

Издато уверење, ако га молилац користи за царинијење у року од тридесет дана од пријема, пуноважно је у погледу каквоће робе.

Кад је пријави за царинијење приложено уверење колегијума, одређени царински службеници савијашће углед са робом, па ако утврда слагање извршиће

царињење према поднетом уверењу, које ће прикључити уникату пријаве за царињење

Члан 110

Ако се молилац не задовољи добивеним уверењем, може изјавити жалбу Министарству спољне трговине ФНРЈ — Управи царина у року од пет дана од дана пријема уверења, а преко царинарнице чији је колегијум издао уверење.

Жалби се прилаже уверење колегијума са угледом.

Члан 111

У случају неслагања у погледу каквоће робе између тројице царинских службеника одређених за преглед на лицу места (чл. 95) саставиће се записник са назначењем спорног питања и са прописно обележеним угледима спорне робе доставити надлежном колегијуму, који ће даље поступити у смислу чл. 107 овог правилника.

Препис донетог решења о каквоћи спорне робе колегијум ће доставити царинарници да по њој као пуноважној изврши царињење, а записник са угледима и својим решењем упутиће Министарству спољне трговине ФНРЈ — Управи царина на одобрење.

Члан 112

Решења колегијума при царинарницама о каквоћи робе одобрава, ништи или преиначава у Управи царина Министарства спољне трговине ФНРЈ одбор од пет чланова које именује управник Управе царина.

Решење одбора је правоснажно.

Управа царина о донетом решењу обавештава све колегијуме при царинарницама ради обавезне примене при доношењу њихових решења

Члан 113

Решење донето у Управи царина по жалби на уверење колегијума при царинарници у случају поништаја колегијум извршује издавањем новог уверења.

Одобрена и преиначена уверења враћају се жалбицима са назначењем решења Управе царина.

Члан 114

Угледу робе, за које подносилац није захтевао повраћај, по потреби се задржавају за царинску збирку (музеј) при колегијуму.

Царинску збирку (музеј) организује сваки колегијум самостално.

Г. — Промена намере

Члан 115

Промена намере за увозно оцарињену робу ради њеног враћања у иностранство пре него што је била предата сопственику изјављује се писменом претставком, на основу које царинарница саставља провозну пропратницу у дупликату и даље поступа по одредби чл. 71 овог правилника, а сопственику враћа царинске дажбине, ако их је уплатио.

Ово важи и за случај, кад се оцарињена услутна пошиљка превози до упутне станице ради предаје сопственику под надзором железнице.

Члан 116

Промена намере за извозно оцарињену робу изјављује се писменом претставком најближој царинарници, којој се прилаже дупликат пријаве за царињење са товарним листом.

Примљену претставку царинарница заводи у деловодни протокол, а потом одређује једног службеника да прегледа и скине пломбе.

О задржавању робе у земљи извештава се царинарница која је извршила извозно царињење, достављајући јој дупликат пријаве за царињење. Товарни лист враћа се возиоцу.

Д. — Увоз и извоз робе на повратак

Члан 117

За робу која се увози на повратак у иностранство у истом или промењеном стању, као и за домаћу робу која се извози у иностранство с тим, да се врати у земљу у истом или промењеном стању, подноси се царинарници пријава за царињење у дупликату, којој се прилажу товарна исправа и исправе прописане посебним прописима.

У пријави за царињење мора се навести, ради чега се роба увози односно извози и преко које ће се царинарнице роба вратити.

Предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине уместо пријаве за царињење подносе одобрења за увоз односно извоз, у која царинарница на одређеном месту уноси податке о царинским обележјима стављеним на робу ради утврђивања њене истоветности.

Рок за повратак робе не може бити дужи од једне године.

Члан 118

Роба која се увози односно извози на повратак обележава се царинским обележјем у циљу утврђивања истоветности при повратку.

Царинска обележја јесу: царинска пломба, царински жиг и царински печат.

У случају да се роба не може обележити ни једним од поменутих обележја, онда се као царинска обележја могу употребити: опис (списак), фотографија или цртежи са описом, оверени од стране царинских службеника и угледи робе обележени царинском пломбом, жигом или печатом.

Ако су као царинска обележја употребљени описи (спискови), фотографија или цртежи са описом, један њихов примерак прилаже се уникату а други дупликату пријаве за царињење.

Члан 119

Царинска пломба је плоската, округлог облика, са шупљином у пречнику која се с једне стране завршава једним а с друге два отворама. Кроз пломбу се ставља каљена гвоздена жица, гола или кана пом обавијена.

Приликом обележавања робе пломба се пресује царинским клештима са конкавно израђеним државним грбом, нумером клешта и назначењем „царинарница“.

Свака царинска клешта имају своју нумеру.

Снабдевање царинарница потребним бројем царинских клешта и царинских пломба врши Управа царина Министарства спољне трговине.

Царински жиг за восак је од месинга, округлог облика и величине 32 мм у пречнику.

Суви жиг је од челика, округлог облика и величине 30 мм у пречнику.

Оба жига у средини имају државни грб, а околу назив царинарнице.

Царински печат је од меког каучука, округлог облика, величине 32 мм у пречнику, са државним грбом на средини и називом царинарнице околу.

Царинска пломба, жиг за восак или суви жиг и царински печат стављају се на најподесније место робе која се обележава и о томе се уносе потребни подаци у одговарајућу исправу.

Члан 120

За робу која се увози или извози на повратак полаже се царинарници обезбеђење дажбина у готовом новцу или гарантном писму државне банке. Предузећа која су регистрована као увозна и извозна у регистру Министарства спољне трговине не полажу никакво обезбеђење.

Положено обезбеђење за увезену односно извезену робу у непромењеном стању враћа се на писмен захтев сопственика у року од три месеца од дана повратка робе, ако се при повратку робе утврди:

- 1) да је роба истоветна;
  - 2) да је враћање робе извршено од истог увозника односно извозника; и
  - 3) да је роба враћена у једногодишњем року.
- За робу увезену или извезену на повратак у промењеном стању положено обезбеђење се враћа, пошто се претходно наплате одговарајуће дажбине за извршену прераду, обраду, дораду или оправку.

Члан 121

Роба увезена односно извезена на повратак може се вратити преко друге царинарнице, а не преко оне која је означена. У том случају царинарница утврђује истоветност робе на основу дупликата пријаве за царинење односно одобрења за увоз или извоз и о извршеном царинењу извештава царинарницу, преко које је роба увезена односно извезена.

V Део

Слободна царинска складишта и царинска сместишта

А. — Слободна царинска складишта

Члан 122

Слободна царинска складишта могу се оснивати само у местима где постоје царинарнице.

Одобрење за оснивање слободног царинског складишта даје Министарство спољне трговине ФНРЈ — Управа царина. Одобрењу претходи комисијски преглед зграде и просторија намењених за слободна царинска складишта.

Комисију за преглед сачињавају: претставник царинарнице као претседник, претставник лучко-бродарске установе уколико у месту постоји, претставник железничке станице уколико у месту постоји и два претставника народног одбора (месног односно градског), од којих један инжењер а други из сектора за трговину и снабдевање.

Члан 123

За слободна царинска складишта могу бити одређене зграде или ограђени (покривени или непокривени) простори.

Зграде морају у свему одговарати грађевинским прописима и бити са таквим вратима и бравама, да се без намерног и видног оштећења зграде и врата роба не може изнети из одељења у које је смештена.

Улази у одељења зграде и ограђене просторије, где је смештена роба подложна царинском надзору, морају бити снабдени двоструким различитим бравама. Кључем једне браве располага царинарница, а кључем друге браве слободна царинска складишта. Изузетно, код оног слободног царинског складишта где је број магацина и обим пословања велики, а царинарница не располага довољним бројем службеника за вршење сталног царинског надзора, и једним и другим кључем располагаће слободно царинско складиште.

Са спољне стране складишта ставља се на видном месту табла са натписом „Слободно царинско

складиште“ и назначењем имена складишног предузећа.

Члан 124

У слободна царинска складишта може се смештати:

- 1) роба доведена из иностранства;
  - 2) домаћа оцарињена роба намењена за извоз; и
  - 3) домаћа неоцарињена роба намењена за извоз.
- Ова се роба мора смештати у посебна одељења.

Члан 125

За смештање робе у слободна царинска складишта непосредно из превозних средстава или из царинарнице управа складишта подноси царинарници писмену претставку, на основу које царинарница доноси решење, да се роба под царинским надзором смести у слободна царинска складишта и изврши раздужење код царинарнице:

- а) увозних листова.
- б) извозне пријаве за домаћу оцарињену робу код исте царинарнице намењену за извоз; и
- в) контролника о евиденцији за домаћу оцарињењу и упућену робу од друге царинарнице за слободна царинска складишта.

Пријему робе у слободно царинско складиште присуствује одређени царински службеник, који заједно са службеником складишта на решењу царинарнице потврђује унос робе у складиште. Слободном царинском складишту, које располаже и једним и другим кључем, царинска роба се предаје на ускладиштење уз административну и оперативну контролу царинарнице.

Царинска роба смештена у слободна царинска складишта заводи се у контролник царинске робе, који се води код царинарнице.

Члан 126

Слободно царинско складиште је обавезно да у својим просторијама, одређеним за канцеларије и магацине складишта, обезбеди довољно простора и стави на расположење потребне предмете царинским службеницима за извршење прописаног царинског поступања над смештеном робом.

Члан 127

Смештање и држање робе у слободним царинским складиштима врши се према плану и диспозицији управе складишта.

На непокривене просторе може се смештати само гломазна и кабаста роба, као и она роба која је по својој каквоћи неприкладна за смештање у затворена одељења.

При смештању робе, која подлежи нарочитим санитарским и другим прописима има се приступити по тим прописима.

Трошкове за све радње око смештања и руковања робом сноси складиште.

Члан 128

У слободном царинском складишту дозвољено је денатурисање, алкохолизирање, препакивање, претакчање, мешање, сортирање и чишћење, као и послови потребни за одржавање робе.

Све ове радње врше се под царинским надзором по претходном усменом обавештењу царинарнице од стране управе складишта.

По извршеним радњама царински службеник са службеником складишта саставља записник у два примерка, у коме се излажу све извршене радње и промене учињене на роби.

Уникат записника прикључује се контролнику царинске робе, а дупликат се предаје слободном царинском складишту.

Члан 129

За увоз, извоз и провоз робе из слободних царинских складишта примењују се прописи чл. 14 и 18—28 Царинског закона, као и чл. 71, 84—90 и 92—98 овог правилника.

Царинарница ће свака три месеца вршити општи преглед слободних царинских складишта и извештавати Управу царина Министарства спољне трговине о начину смештања, чувања и издавања робе.

Б. — Царинска сместишта

Члан 130

У местима, где постоје царинарнице а не постоје слободна царинска складишта, могу се одобравати правним и физичким лицима оснивања царинских сместишта за привремено смештање њихове робе увезене из иностранства, а још неоцарињене.

Одобрење за држање царинских сместишта даје Министарство спољне трговине ФНРЈ — Управа царина на писмен захтев, у коме мора бити наведено место, улица и власник зграде, а под условима:

а) да је зграда од тврдог материјала и да ће вредност зграде и робе, која се уноси на сместиште, бити осигурана од пожара код Државног завода за осигурање пре уноса робе у сместиште;

б) да зграда има само један улаз у сместиште са јаким вратима, преко којих се ставља јака гвоздена пречуга, где ће царинарница метнути катанец, чувајући код себе кључ од њега. Кључ од врата чува сопственик сместишта; и

в) да сопственик сместишта прима сву одговорност за унесу количину и каквоћу робе.

Комисију за преглед зграде намењене за царинско сместиште одређује царинарница. Комисију састављају: један претставник царинарнице као претходник и два претставника народног одбора (месног односно градског), од којих један инжењер а други из отсека за трговину и снабдевање.

Члан 131

За смештање робе у царинска сместишта важе одредбе о смештању робе у слободна царинска складишта с тим, што ће се решењем о упућивању робе у царинско сместиште одужите увозни лист.

Члан 132

Подизање робе са царинског сместишта врши се после извршеног увозног царинења.

Враћање робе у иностранство врши се провозном пропратницом.

Неоцарињена роба по истеку рока од једне године дана преноси се у магацин царинарнице о трошку сопственика сместишта, а царинарница са робом поступа по прописима за лежање (чл. 133—135 овог правилника).

Царинарница ће свака три месеца вршити општи преглед царинских сместишта и извештавати Управу царина Министарства спољне трговине о начину смештања, чувања и издавања робе.

VI Део

Поступање са робом којој је рок лежања протекао

Члан 133

Роба примљена у царинарници по чл. 75 Царинског закона може лежати:

а) три дана ако је подложна квару,

б) десет дана ако је кабаста или гломазна; и в) двадесет дана сва остала роба.

По истеку предњег рока царинарница позива сопственика ако је товарни лист искупљен, или возиоца ако товарни лист није искупљен, да робу оцарини и подигне: подложну квару одмах, а осталу у року од два дана. Изузетно, овај се дводневни рок на захтев железнице за испутне пошиљке, ако се превозе железницом, може продужити још најдуже за десет дана.

Члан 134

По истеку рокова из чл. 133 овог правилника робом која се налази у царинарници, а која је увезена са или без увозног одобрења, располаже Министарство спољне трговине ФНРЈ.

Лако и брзо покварљиву робу царинарница предаје народном одбору места царинарнице по утврђеним пијачним ценама, које важе у дотичном месту. Ако пијачне цене за односну робу нису утврђене, цену таквој роби одређује сам народни одбор дотичног места.

Члан 135

Из новца добивеног продајом робе царинарница ће измирити следећим редом: подвозне трошкове, трошкове исхране стоке и дажбине којима је роба оптерећена.

Остатак новца по измирењу трошкова и дажбина царинарница ставља на „везани рачун“ код централе Народне банке ФНРЈ односно народне републике, а за пошиљке, код којих није искупљен товарни лист, предаје возиоцу са потврдом у којој ће бити назначена количина робе, продајом добивен износ, трошкови и остатак новца.

VII Део

Казнене одредбе

Члан 136

Сваки прекршај, који се учини по Царинском закону, утврђује се записником по обрасцу бр. 11.

Записник састављају надлежни државни службеници.

Записник се саставља одмах на лицу места, а где то није могуће, код најближе царинарнице или најближе државног надлештва.

Записник потписују: састављач записника, хватачи, најмање један сведок и окривљени.

Неписмене хватаче и окривљене потписује састављач записника, назначујући да их је потписао.

Састављени записник предаје се најближој царинарници, којој се спроводи окривљени и ухваћена роба, ако су учинилац прекршаја и роба ухваћени.

Члан 137

Кад робу, која је предмет прекршаја из чл. 34 и 35 Царинског закона, не ухвати надлежни државни службеници већ друга лица, она ће робу, а по могућности и окривљене, спровести најближој царинарници или народној власти, где ће се одмах саставити записник. Хватачима ће се издати потврда на робу, а потом ће се роба предати најближој царинарници.

Члан 138

По пријему ухваћене робе и превозних средстава царинарница ће најпре извршити преглед, премејер и процену робе, саставити увозни лист и прорачунати редовно царинске дажбине, којима је роба оптерећена.

По извршењу предњих радњи царинарница ће робу сместити у свој магацин ради чувања до коначног решења.

Роба подложна квару и судови са течностима који цуре, ако се цурење не може да спречи, одмах ће се продати, а новац чувати у депозиту до решења спора. Тако ће се поступити и са стоком ухваћеном било као роба било као превозно средство.

Члан 139

Царинарница ће саслушати прво хватаче и сведоке, а потом испитати окривљеног.

При саслушању нарочито ће се настојати, да се утврди на коме је месту прекршај извршен и окривљени ухваћени, и колико је то место удаљено од царинске линије и царинског пута.

Члан 140

Решења о прекршајима доносе у царинарницама колегијуми састављени од управника царинарнице и два службеника.

Решења се доносе већином гласова.

О седницама колегијума води се записник.

Члан 141

У случајевима, у којима су учиниоци прекршаја остали непознати, донеће се решење о роби.

Члан 142

Кадгод се окривљени ослобађа одговорности за прекршај, па му се роба има да врати, исплатиће се редовне дажбине, ако роба њима подлежи.

Члан 143

По жалбама на решења царинарница решава Министарство спољне трговине ФНРЈ — Управа царина у колегијуму од управника и шефова тарифског отсека и отсека инспекције и ревизије.

Решења се доносе већином гласова.

О седницама колегијума води се записник.

Члан 144

Роба и стска нађена у царинско-пограничном појасу на копну односно роба избачена на обалу мора, граничних река и граничних језера или из авиона предаће се најближој царинарници, која ће одмах по пријему робе и стоке објавом пред царинарницом позвати непознатог сопственика, да се у року од тридесет дана пријави са доказима својине ради пријема робе односно стоке. Стока ће се одмах предати месном народном одбору на чување.

По истеку предњег рока са робом и стоком ће се поступити као са робом, којој је рок лежања протекло.

Са робом избаченом на обалу мора, граничних река и граничних језера, која потиче од товара пловних објеката, разбијених или избачених на обалу, има се поступити у смислу општих прописа који регулишу питање пловидбе.

Члан 145

Ако би се ислеђењем утврдило да су роба, стока и превозна средства украдени, царинарница ће, пошто то засебним записником утврди и од сопственика прими доказе о својини (сточне исправе, уверење издато од надлежног органа), робу односно стоку и превозна средства предати сопственику.

Члан 146

Кад решење о одузимању робе и превозних средстава са којима је извршен прекршај постане извршно, одузета роба и превозна средства продају се на начин изложен у чл. 134 и 135 овог правилника.

Новац добивен продајом одузете робе и превозних средстава, по одбитку трошкова, иде у корист савезног буџета.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 147

Овај правилник ступа на снагу петнаестог дана по објављивању у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 2442

2 фебруара 1949 године

Београд

Министар спољне трговине,
Милентије Поповић, с. р.

101.

На основу чл. 9 Уредбе о радним нормама („Службени лист ФНРЈ“ 109/48) прописујем

П Р А В И Л Н И К О ОРГАНИЗАЦИЈИ И РАДУ КОМИСИЈА ЗА РАДНЕ НОРМЕ У МЕТАЛУРШКОЈ И МЕТАЛНОЈ ИНДУСТРИЈИ

Члан 1

При свим општедржавним и републиканским индустријским предузећима административно-оперативних руководстава (дирекција и других виших обједињења предузећа) из састава Министарства тешке индустрије ФНРЈ и министарстава индустрије народних република у којима се обавља делатност металне или металуршке гране, као и у самим овим рессрима и административно-оперативним руководствомима образују се комисије за радне норме као саветодавни органи руководиоца дотичних предузећа, установа и надлештва за утврђивање радних норми.

Члан 2

Наведене комисије за радне норме поставља: у предузећима директор предузећа, у генералним дирекцијама генерални односно главни директор, а у ресорним министарствима министар дотичног ресора.

Члан 3

Комисије за радне норме састоје се од 5 до 8 чланова, и то: претседника, потпретседника, секретара и 3 до 5 чланова у комисијама при предузећима, а два односно 3 члана у осталим комисијама.

Члан 4

У комисијама при предузећима, по правилу, се за претседника комисије одређује технички руководиоца дотичног предузећа, за потпретседника претставник синдикалне подружнице, за секретара шеф нормирац, а за остале чланове нормирац чија се норма претреса и два ударника или најбоља радника одељења чије се норме претресају.

Према потреби, а првенствено код великих предузећа, директор предузећа може у комисију да од-

реди још два члана из редова ударника или најбољих радника одељења чије се норме претресају.

Претседник, потпретседник и секретар, су стални чланови комисије, а остали чланови се мењају према време које се норме односно кога одељења претресају.

Члан 5

У комисијама при генералним и главним дирекцијама, по правилу, се за претседника одређује главни односно генерални инжењер, за потпретседника делегат Централне управе синдиката металаца код комисије при савезним дирекцијама, а делегат Земалског одбора металаца код комисија при републиканским дирекцијама, за секретара шеф бироа за норме, а за остала два члана шеф погонског сектора и шеф плана производње.

Члан 6

У комисијама министарства, по правилу, се за претседника одређује помоћник министра за оперативу, за потпретседника претставник Централне управе синдиката металаца односно Земалског одбора металаца, за секретара шеф бироа за норме, а за остала три члана: генерални односно главни инжењер, директор бироа за унапређење производње и шеф плана производње.

Члан 7

Отсутне чланове комисије, по правилу, заступају лица, која их заступају и у службеној дужности, уколико постоје.

Члан 8

Претседник комисије при предузећима или генералним и главним дирекцијама може, ако то ваља за потребно, да у комисију позове и друга лица из одговарајућих одељења за саветовање по конкретним питањима.

Члан

Задаци комисија за радне норме при предузећима јесу:

- 1) да се брину о спровођењу у живот постојећих прописа и упутстава из области радних норми добијених од виших органа;
- 2) да дају своје мишљење руководиоцу предузећа о нормама које се утврђују у предузећу;
- 3) да претресају предлоге по питањима радних норми;
- 4) да предлажу ревизију радних норми и основних норми где су оне пребачене и застареле;
- 5) да се критички осврну на извештаје о степену производности рада;
- 6) да доносе предлоге по отвореним питањима око проблематике у вези са нормирањем; и
- 7) да воде рачуна о исправности распореда послова у групе и да евентуално дају своје предлоге.

Члан 10

Задаци комисија за радне норме при генералним односно главним дирекцијама јесу:

- 1) да се брину о спровођењу у живот постојећих прописа и упутстава из области радних норми добијених од виших органа;
- 2) да дају своје мишљење руководиоцу установе о нормама које се утврђују;
- 3) да претресају предлоге по питањима радних норми;

4) да предлажу ревизију радних норми и основних норми где су оне пребачене и застареле;

5) да се критички осврну на извештај о степену производности рада;

6) да доносе предлоге по отвореним питањима у вези са нормирањем;

7) да контролишу исправност распореда послова у групе и да евентуално дају своје предлоге;

8) да воде рачуна о стручном уздицању кадрова нормираца; и

9) да дају упутства за рад нижих комисија

Члан 11

Задаци комисија за радне норме у министарствима јесу:

1) да се брину о спровођењу у живот постојећих прописа и упутстава из области радних норми добијених од виших органа;

2) да дају своје мишљење руководиоцу организационе јединице о нормама које се утврђују;

3) да претресају предлоге по питањима радних норми;

4) да се критички осврну на извештаје о производности рада;

5) да доносе предлоге по отвореним питањима око проблематике у вези са нормирањем;

6) да контролишу исправност распореда послова у групе и разрађују промену и допуну правилника о распореду послова у групе;

7) да воде рачуна о стручном уздицању кадрова нормираца; и

8) да дају упутства за рад нижих комисија.

Члан 12

Комисије одржавају састанке према потреби али најмање једанпут месечно.

Седнице комисије сазива претседник и предлаже дневни ред.

Члан 13

О седницама комисије секретар води записник у који се обавезно наводе и мишљења чланова комисије који су одвојили своје мишљење од мишљења комисије.

Записник потписују сви присутни чланови и у року од три дана доставља се у два примерка вишем органу.

Члан комисије чије мишљење није усвојено од стране комисије може непосредно сам да достави своје образложено мишљење вишем органу.

Члан 14

Секретар комисије је дужан да се брине о припреми документације предмета који се налазе на дневном реду.

Члан 15

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 1231

28 јануара 1949 године

Београд

Министар тешке индустрије,
Франц Лескошек, с. р.

102.

На основу члана 4 Уредбе о путним и селидбеним трошковима службеника задружних организација прописујем

У П У Т С Т В О

О ПРИМЕНИ ПРОПИСА О ПУТНИМ И СЕЛИДБЕНИМ ТРОШКОВИМА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА НА СЛУЖБЕНИКЕ ОДНОСНО НАМЕШТЕНИКЕ ЗАДРУЖНИХ И ДРУШТВЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

I. — Службеници односно намештеници задружних и друштвених организација, одређени за службено путовање, имају право да користе превозна средства, и то:

1) другу класу брзог односно путничког воза и прву класу у броду — службеници односно намештеници од I до XII платног разреда као и службеници на дужностима: привредног пословође, привредног помоћника и старијег привредног помоћника; и

2) трећу класу брзог односно путничког воза и другу класу у броду — остали службеници.

Одлуку о томе који од службеника односно намештеница могу приликом службеног путовања, изузетно од тач. 1, користити прву класу у возу и железничка кола за спавање, доноси највиши управни орган друштвене организације, а за службенике задружних организација — председник Главног задружног савеза ФНРЈ у споразуму са Министром пољопривреде ФНРЈ.

II. — Службеницима односно намештеницима задружних и друштвених организација припадају дневнице за службена путовања у границама државе, и то:

1) службеницима од I до V платног разреда — 800 динара;

2) службеницима од VI до VIII платног разреда — 280 динара;

3) службеницима од IX до XVI платног разреда, као и службеницима на дужностима привредног пословође, привредног помоћника, млађег привредног помоћника и продавца — 240 динара.

III. — Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије”.

Бр. 295

I фебруара 1949 године

Београд

Секретар Владе ФНРЈ за персоналну службу,
Велько Зековић, с. р.

Претседништво Владе ФНРЈ, по сравњењу са изворним текстом, установило је да су се у тексту Уредбе о финансиским прекршајима објављеној у „Службеном листу ФНРЈ” бр. 8 од 26 јануара 1949 године, поткрале ниже наведене грешке, те даје следећу

И С П Р А В К У

УРЕДБЕ О ФИНАНСИСКИМ ПРЕКРШАЈИМА

1) У чл. 2 у тач. 13 уместо речи „овлашћених органа” треба ставити „неовлашћених органа”.

2) У чл. 2 у тач. 15 уместо речи „предузимање потребних мера” ставити „непредузимање потребних мера”.

3) У чл. 3 ст. 2 у тексту тач. 1 погрешно је при набрајању наведена тач. 15, а треба да стоји тач. 16.

Из Претседништва Владе ФНРЈ, 4 фебруара 1949 године.

ОДЛИКОВАЊА

На основу члана 2 Закона о орденима и медаљама а на предлог Претседника Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

решно је

да се за показане заслуге на учвршћењу братства и јединства међу нашим народима, као и за показане заслуге на обнови и изградњи земље одликују

ОРДЕНОМ БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА I РЕДА:

Омладинске ударне бригаде:

- I Крагујевачка омладинска радна бригада,
- LXIII Београдска омладинска радна бригада,
- II Подгорска омладинска радна бригада,
- II Ужичка омладинска радна бригада,
- I Милешевско-алатафска омладинска радна бригада,
- III Оџачка омладинска радна бригада,
- I Косметска омладинска радна бригада,
- III Осјечка омладинска радна бригада,
- III Грелонска омладинска радна бригада,
- II Мариборска омладинска радна бригада,
- Рогатичка омладинска радна бригада,
- VII Македонска омладинска радна бригада,
- IV Добојска омладинска радна бригада,
- I Титоградска омладинска радна бригада,
- XXIV Загребачка омладинска радна бригада,
- I Сежанска омладинска радна бригада,
- II Београдска омладинска радна бригада,
- Жупска омладинска радна бригада,
- Београдска студентска омладинска радна бригада,
- VIII Загребачка студентска омладинска радна бригада,
- I Пиринска омладинска радна бригада,
- II Расинска омладинска радна бригада,
- I Војвођанска омладинска радна бригада,
- I Загребачка студентска омладинска радна бригада,
- I Доломитска омладинска радна бригада,
- III Косметска омладинска радна бригада,
- XVII Македонска омладинска радна бригада,

ОРДЕНОМ РАДА I РЕДА:

Омладинске радне бригаде:

- IV Таковска омладинска радна бригада,
- CLXXIV Београдска омладинска радна бригада,
- II Љубичко-трнавска омладинска радна бригада,
- III Драгачевска омладинска радна бригада,
- V Жичка омладинска радна бригада,
- III Јабланичка омладинска радна бригада,
- I Посавска омладинска радна бригада,
- VI Војвођанска омладинска радна бригада,
- I Сомборска омладинска радна бригада,
- IV Новосадска омладинска радна бригада,
- II Баковачка омладинска радна бригада,
- I Чаковечка омладинска радна бригада,
- II Самоборска омладинска радна бригада,
- XIX Загребачка омладинска радна бригада,
- III Личка омладинска радна бригада,
- XXXIV Далматинска омладинска радна бригада,
- II Загребачка омладинска радна бригада,
- V Љубљанска омладинска радна бригада,
- IV Дервентска омладинска радна бригада,
- VIII Сарајевска омладинска радна бригада,
- II Вишеградска омладинска радна бригада,
- I Мостарска омладинска радна бригада,
- Баналучка средње-школска омладинска радна бригада,

II Скопска омладинска радна бригада,
Беранско-андријевачка омладинска радна бри-
гада,

V Кулска омладинска радна бригада,
II Златиборска омладинска радна бригада,
I Пожешка омладинска радна бригада,
II Гатачка омладинска радна бригада,
IX Македонска омладинска радна бригада,
Беличка омладинска радна бригада,
Косаничка омладинска радна бригада,
II Минерска „Братство—јединство“
Зрењанска омладинска радна бригада,
X Далматинска 4 пута ударна бригада „Мише Ма-
ринковића“
XXIII Загребачка бригада „Креше Ракића“
XXVII Далматинска бригада „Херцеговић Иван

Светин“

Бригада „Матије Малешин“
Самостадна компресорска чета,
I Минерска омладинска радна бригада на Маврову,
VI Скопска средње-школска радна бригада,
I Ресанска омладинска радна бригада,
II Крупска 5 пута ударна омладинска радна бри-
гада,
III Оџачка 4 пута ударна омладинска радна бригада,
V Бањадучка 5 пута ударна омладинска радна бри-
гада,

I Рогачицка омладинска радна бригада,
I Школска резервних официра из Босне и Хер-
цеговине,

I Власеничка омладинска радна бригада,
Босанско-новска омладинска радна бригада,
II Топличка бригада Свеза бораца,
LXIV Београдска омладинска радна бригада,
I Посавско-тамнавска омладинска радна бригада,
I Ваљевска омладинска радна бригада,
Бригада глухо-немих „Павле Корчагин“,
I Милиционска омладинска радна бригада са Н.
Београда и
I Милиционска омладинска радна бригада, са
Ауто-пута.

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГЕ ЗА НАРОД II РЕДА:

директор кадрова Радишић Богдан;
заменик шефа секције Брајић Аћима Никола.

ОРДЕНОМ БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА II РЕДА:

Добојска омладинска радна бригада.

ОРДЕНОМ РАДА II РЕДА:

Омладинске радне бригаде:

I Алексиначка омладинска радна бригада,
Гружанска омладинска радна бригада,
Сомборско-суботичка омладинска радна бригада,
Славонско-бродска омладинска радна бригада,
III Карловачка омладинска радна бригада,
I Титовградска омладинска радна бригада на
„Ауто-путу“,
III Гарешничка омладинска радна бригада,
I Београдска омладинска радна бригада,
II Мостарска омладинска радна бригада,
I Драгачевска омладинска радна бригада,
I Пакрачка омладинска радна бригада,
XIII Љубљанска омладинска радна бригада,
III Загребачка омладинска радна бригада,
XIV Далматинска омладинска радна бригада,
III Бањалучка омладинска радна бригада,
I Татовска омладинска радна бригада,
II Сомборска омладинска радна бригада,
II Словенско-приморска омладинска радна бригада,
Косметска омладинска радна бригада,
Моравско-студеничка омладинска радна бригада,
CLXXXII Београдска омладинска радна бригада,
II Рамска омладинска радна бригада,

IV Банијска 5 пута ударна омладинска радна бри-
гада „Ивана Гошњака“,
Пољчанска „Дакијева“ омладинска радна бригада,
III Гостиварско-тетовска омладинска радна бригада,
II Требињска 3 пута ударна омладинска радна бри-
гада,
XIV Сарајевска 4 пута ударна омладинска радна
бригада „Иво-Лола Рибар“,
III Тузланска 4 пута ударна омладинска радна бри-
гада,
Јасеничка омладинска радна бригада,
металостругар Мартиновић Ђорђевић Александар,
ђак Фотев Ђогија Јонче,
студент Босиљчић Јове Слободан,
правник Кристл Петра Звонимир,
члан Главног штаба Рајачић Лазе Милош,
члан Главног штаба Пенезић Велимира Слободан,
службеник Грмуша Адама Ђуро,
заменик шефа секције Димитријевић Славко,
старији радник Михајловић Милосава Божидар,
радник Грујић Грује Маринко и
заменик шефа III секције Чук Николе Илија.

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГЕ ЗА НАРОД III РЕДА:

ком. штаба Мирић Петра Јово,
сек синд. подружнице Н. Бгд. Вујатовић Марка
Миле;
старији радник Лакић Благоје Живојин;
радници: Бокан Жарка Божо и Вербић Франца
Јоже;
лимар Чокорац Андрије Теодор;
радник Скок Стевана Метод;
студент Мишић Петра Стеван;
службеник Павлица Николе Милан;
ком. Главног штаба Вукић Николе Душан;
службеник Вуксан Бранка Душан;
ком. Главног штаба Динић Петра Боривоје и Мер-
вић Игор;
службеници: Панић Гаврила Свето и Томић Љубо-
мира Славко;
Букарица Масловара Ђуре Никола;
з.м. ком. II секције Јовановић Милутина Дра-
гомир;
службеници: Ступар Николе Милан и Деспотов
Вите Савета;

ОРДЕНОМ РАДА III РЕДА:

сан. референт Хоџић Османа Мунира,
синд. функционер Станојевић Велимир,
електромеханичар Тасић Петра Јован,
учитељ Сараџин Шукрије Ешреф,
земљорадник Јованић Стаменко,
чл. главног штаба Црномарковић Марка Ду-
шанска;
студент Томановић Крсте Милосав,
трг. помоћник Рустампашић Хусрефа Бакир,
студенти: Таракчија Бећира Елуп, Марковић
Сава Мирковић Јована Мирко и Салтарић Ивова
Фани;
ученик Јерковић Ђуре Иво,
службеник Стаменовић Чедомира Јеленко,
земљорадник Алековски Антона Зарија,
службеници: Вукотић Драгољуб, Рајшић Павла
Љубомир, Милачић Милићев Иван, Ериета Тодора
Стеван и Хасинбеговић Бехбије Медо;
мл. радник Допућа Сава;
земљорадници: Меркас Славка Иван, Симеуновић
Петра Славко и Стојановић Цвице Рајко;
службеници: Фабијан Јосипа Бојан и Живковић
Братислав;
ученик Митровић Душан,
радница Богдановић Богдана Перса;
службеник Динић Миодрага Предраг;
земљорадници: Гусра Алојз и Халиефендић Сафат;
пензионер Конџић Шефко;

радници: Кршић Јосип и Митровић Мирослава
Редић;

лекар Поповић Саве Раде;
радници: Пушић Живко и Станимиров Жарка
Милош;

ђак Томаш Церија Јосипера;
земљорадник Томашевић Јелена Раде;
обућар Урошевић Милована Живан;
ком. Главног штаба Селигор Драго и Варл Томо;
в. д. ком. Главног штаба Подлипец Франц;
зам. ком главног штаба Цетина Мијо;
Шкрињар Бранко;
земљорадник Вићентијевић Милорада Миливоје;
радник Живковић Братислав;
минер Франеш Косте Јован;
фискултурни референт Костић Бранко;
ком. бригаде Живковић Жика;
Илић Миливоје;
пом. нач. управе Лончар Стјепана Мартин;
службеник Педић Милона Радмило;
студент Ивовић Димитрија Слободан;
службеници: Растовић Богдана Слободан и Боце

Нике Дане;
студент Аћимовић Велимира Љиљана;
радник Јаќић Андрије Ратомир;
службеник Дилбјеров Илије Тодор;
ђак Перовић Благоје Милош;
ком. главног штаба Векић Душана Ђуро;
ком. бригаде Стојановски Лазара Ацо;
ком мин. бригаде Дачевски Глигоров Перо;
зам. шефа: Доковски Алексе Ђорђе и Јовановски
Глигора Славко;

чланови Главног штаба: Ивановски Грозданов Сан-
тро и Ладков Богоја Лазар;
студент Мамировски Наумов Томе;
зам. ком. гл. штаба Теговски Иванов Васил;
Исаиловски Лисков Борис;

намештеници: Туртић Ђорђа Михаило и Спасојевић
Благоја Небојша;

Алексић Лазара Саво и Новаковић Ђоке Саво;
службеник Ђуковић Мирка Љубоје;
ком. бригаде Реновица Миливоја Рајко;
упр. поште Кајтазовић Хасан;
ком. бригаде Галијашевић Ђазим и Крагуљац Пере
Мила;

Куртеша Ахмета Рахман;
службеник Дебељаковић Милутина Станко;
Харановић Васе Михољка;
Бригадир Самарџић Меџа Мухарем;
официр ЈА Прибишић Луке Душан;
Кораћ Миљка Миладин;
ком. гл. штаба Пухак Славка Ивана;
ком бригаде Милетић Петра Бранко;
Васиљевић Драгутин;
интендант Новак Милан;
студент Бутковић Луке Бранко;
радник Коренић Андрије Андрија;
ком. бригаде Зергелерн Јосипа Сергије;
Сабол Ивана Мишко;
ком. главног штаба Јошић Мије Живко;
пом. директора Суљетовић Мује Хасиб;
ком. бригаде Посега Миро;
ком. гл. штаба Маркић Стане;
земљорадник Тадић Антоније Стојан;
оф. НМ. Сардовски Милана Тоде;
службеник Попкај Мирко;
земљорадник Нинковић Богдана Боро;
службеник Стефановић Драгољуба Слободан и Та-
нић Танасија Никола;

коморац Тедишић Томе Тома;
земљорадник Црнко Јосипа Матија;
службеник Цедић Петра Иван;
радник Страхињин Милорада Милан;
земљорадник Андрић Милоша Млађен;
студент Билановић Филипа Иван;
намештеник Тодоровић Љубомира Александар;

кројач Јазбић Марка Никола;
радник Савовић Михаило Ђуро;
намештеници: Јефтић Лазе Дана, Јефтић Јере-
мија Богосава и Немедовић Павла Милорад;
стругар Куршимовић Ђорђа Милорад;
намештеник Климпл Ивана Ленка;
радник Симић Милана Драго;
земљорадник Згонц Штефана Рајко;
Сертић Јосипа Владо;
радник Колар Антон.

МЕДАЉОМ ЗАСЛУГЕ ЗА НАРОД:

зам. ком. бригаде Корајац Ферид;
ком. бригаде Јовановић Велимира Милорад;
зам. ком. гл. штаба Јелић Живота;
Ковачевић Новака Брана и Јовановић Миљка Ми-
лан;
радници: Станковић Драгољуба Ратко и Зелић
Шиме Марко;
земљорадници: Илић Драгослава Радомир и Јови-
чић Милорада Бошко;
ком. бригаде Јурушић Раде Славко;
Муњиза Лазара Љубиша;
конобар Ковшца Антона Здравко;
студент Миросављевић Зарија Радмило;
намештеник Лончарић Мате Вељко;
фискултурни инспектор Јовановић Милоша Мио-
драг;
инструктор главног штаба Глигић Трифуна Ду-
шанка;

МЕДАЉОМ РАДА:

столар Стаменковски Милана Стојимир;
домаћица Старевић Илије Стана;
земљорадник Тодоровић Драгољуба Слободан;
ученик Велимировић Војислава Славко;
службеник Агић Хусе Сабит;
зам. шефа Јакимовски Богатинов Стојан;
Колевски Ристов Васил и Спирковски Гогов Трпко;
ком. друге карловачке бригаде Огороц Ивана Иван;
култ. проsv. референт Бусаров Георгијев Стојко;
студент Зиманић Душана Гојко;
бриг. прве пиринске Димитровс Михаило Стојан;
бриг. седме Слзв. бригаде Луковић Стевана Иван;
бербер Арсовски Дане Трајче;
намештеници: Поповић Радована Радивоје и Бурсач
Ђуре Саво;
земљорадници: Чернетић Ивана Емил и Пејовић
Ђуре Андрија;
намештеници: Буковчан Петра Јосип, Стефановски
Бориса Цветко, Шошевић Мује Хамид и Вуксан Антона
Евица;
месар Живановић Степана Филип;
земљорадник Јурковић Драгослав;
Кондић Ибраима Савко;
земљорадници: Костић Милица Недељко и Ми-
лашиновић Станка Никола;
бриг. винковачке бригаде Нешић Гавре Јулжа;
радник Новаковић Пере Ђуро;
земљорадник Рајгић Јеврема Милош;
Богдановић Светислава Драгомир, Миросављевић
Милутина, Карић Војислав, Зерић Милан и Матић
Милејка Миодраг;
ком. чете Нетрашковић Живка Никола;
Нелу Едвард, Кунендић Јакова Марко и Хохман
Јована Антон;
бриг. друге минерске бригаде Симић Меда Душан;
ком. чете Горички Маринка Александар;
руководилац омладин. одељ. Гл. штаба Филипов
Љубина;
ком. бригаде Ђуковић Николе Милан;
инструктор штаба Јевђовић Добривоје и Премасу-
нац Симе Остоја;
култ. проsv. референт Јовашевић Чедомира Огњен;
ком. бригаде Глумашевић Драган;

механичар Делалић Ислам Ђазим;
пом. директора Бабајић Сеифа Абаз;
инструктор Главног штаба Средић Лазара Марко;
инструктор Лукић Ристе Загорка;
заменик шефа Торбица Јове Стјепан;
инструктор Милановић Новака Ђурађ;
службеник Салкић Ибрахима Мухамед;
чл. гл. штаба Францешевих Франје Иван;
Живковић Ђорђе Вељко и Кончић Шефке Сифа;
службеник Суљевић Мехо;
радници: Ивиш Анте и Четојевић Живко;
магаџиснери: Исмаковић Бега Хасан, Мићић Благоје Радојица и Драганић Светозар;
бравар Пантић Степе Славко;
чл. штаба Кемски Драго;
намештеник Чаушевић Хаме Ђазим;
службеници: Крејић Михајла Мирко и Шабих Алаге Мехо;

ћак Кончар Геце Илија;
интенд. гл. штаба Смиљанић Марка Јаско;
ком. бригаде: Рахтер Карла Франц, Голубовић Вјескослава Томислав, Врлебић Људевит, Кандија Ивана Ловре и Ђуран Штефа Јосип;
ком. чете Драгићевић Луке Драган;
ком. гл. штаб Варгаш Франје Иван;
Бошковић Лукић Милица;
статистичар Иносављевић Раде Цветан;
учитељ Поповски Јакимов Душан;
радница Хаџи Николова Метче;
Конеvски Рампов Боро и Мезиговски Крстев Алексо;

кројач Здравковски Андрејев Живко;
инструк. гл. штаба Герасимовски Јорданов Вело;
поручник Славковић Владимира Младен,
подофицири: Талевски Ангела Веља и Трифуновић Тоде Никола;
пекар. радн. Вукелић Томе Марко;
настав. фискул. Жарковић Николе Братислав;
земљорадн. Тодоровић Славко;
домаћница Томић Пеја;
земљорадн. Бакарија Иван;
бригадир Жгањев Матије Матија;
земљорадн. Живако Јоце Глиго;
службен. Шемсо Ахмет Ситница;
радник Зечевић Паула Марко;
фризер Кунић Лазара Владимир;
намештеници: Лазич Сретен и Шарац Крсте Вук;
земљорадник Милосављевић Видосава Живојин;
радник Грбић Милоша Бранко;
намештеници: Јовић Милана Димитрије и Павловић Драгослава Бранислав;
радник Аџовић Мехмеда Алија;
рибар Чеке Ференца Јоже;
земљорадн. Јанковић Петра Милош;
ученик Сатиров Круно Спасо;
фиск. инструк. Томашевић Лазара Мошо;
намештеници: Кукић Раде Никола, Карачић Виола Благомир и Радошевић Живојина Милутин;
ковач Гагић Новака Велимир;
Станишић Данила Бошко;

намештеници: Ристић Димитрија Жарко, Антељ Стојко Гојко и Сахачић Нурџе Фехим;
службеник Петровић Станоја Бранислав;
радник Ракић Петра Живојин;
земљорадн. Режи Карла Јанош;
рудар Савић Јована Радисав;
радник Стојановић Добривоја Душан;
трг. помоћ. Лазаревић Драгомира Јордан;
земљорадник Буха Саве Иван;
студент Диандревић Решида Алија;
машиниста Будисављевић Николе Никола;
бригадир Братовж Франца Стане;
намештеник Ђаковић Раде;
земљорадник Текић Саватија Миодраг;

намештеници: Павлица Дане Јовица и Бегић Осман Мухамед;
машин. бравар Бељан Матије Станко;
трг. помоћник Цићовић Наума Вуцић;
кошар Ђурковић Валентина Филип;
службеник Јолески Петров Славо;
ћак Комбол Јураја Иван;
земљорадници: Кнежевић Стевана Бранко и Кнежевић Луке Петар;
намештеник Косо Иштвана Ференц;
земљорадници: Кузевевић Миленка Рељо, Матић Јаков и Марковић Селена Сида;
ћак Марковић Ивана Иван;
домаћница Михајловић Васа Јудка;
земљорадници: Михаиловић Костадина Миљовић и Милановић Божидар;
ученик Мишкић Радимира Славко;
земљорадник Митчић Србислав;
ћак Мишковић Марка Балда;
рудар Дундара Франје Јаков;
Трпуцац Ивана Лука;
студент Шаиновић Митар;
Косир Каје Милица;
студент Логар Лојзе;
просв. реф. Барборић Боштјан;
кадров. при гл. штабу Забужковец Јожа;
пом. шефа град. Семић Стане;
инструктори: Подбој Иван, Сарић Мијо и Хрватин Бошко;

зам. ком. бриг. Лутман Милан;
култ. просв. реф. Малежић Матија;
зам. ком. бриг. Гајић Стојан;
ком. бриг. Брумш Штефан и Межнар Франц;
култ. просв. реф. гл. штаба Тршар Јоже;
ћак Гојковић Лазе Милан;
намештеник Алексић Милорад;
пекар. помоћ. Антић Јунуза Сафет;
земљорадник Антонијевић Петер;
намештеник Арли Алојза Силвестер;
земљорадник Аројић Славка Љубивоје;
намештеници: Авлагић Авде Сабит и Аврамовић Душана Маринко;

видар Бажкић Петра Динко;
намештеник Ценић Велисава Вера;
земљорадник Церовић Обрад;
столар Црњачки Изидора Иван;
намештеник Чагаљуга Новица;
ћак Дајкић Фикрет;
земљорадник Бокић Златимира Бранислав;
службеник Ђурџић Вилко;
намештеник Грочун Јуре;
службеник Хамид Мехмеда Саћак;
бравар Јелић Стевана Рикардо;
земљорадник Јовић Драгослав;
службеник Јукић Стјепана Антон;
радник Кнежевић Јосип;
земљорадник Кнежевић Јово;
службеници: Копуновић Ивана Јаков и Лончаревић Алојз;

ћак Маричић Радмила Љуборад;
ауто-мех. Милојковић Стјепана Иван;
намештеници: Милошевић Катица и Митић Тројан;
ћак Нејкова Николе Лидија;
намештеник Новић Милоша Живота;
земљорадници: Панић Грујица и Павковић Крсте Чедомир;

домаћница Петровић Чедомира Љубинка;
земљорадници: Пешкорник Беле Антун и Пољак Николе Милан;
домаћница Прчић Грге Марија;
ћак Рађановић М. Светозар;
земљорадници: Ристић Жарко и Симатовић Јована Здравко;
намештеник Стевовић Милић;

службеници: Стојковић Светомир, Војин Милоша Петар и Бељић Стојан;
 намештеник Велечки Душана Жарко;
 кројач Жегарац Дана Буро;
 подофицир Адлиновић Адула Осман;
 намештеник Адлелковић Драгољуб Петар;
 студент Ашћанин Ђоке Мило;
 службеник Бвански Драгутина Светозар;
 намештеник Чанац Саша Никола;
 подофицир Гајић Милутина Живко;
 намештеници Димић Драгутина Александар и Димитријевић Светолика Радојица;
 подофицир Борћевећ Стојка Никола;
 намештеник Драговић Станка Урош;
 ков. токар Хорватић Фране Ото;
 намештеник Именшек Антона Тони;
 подофицир Јакимовски Арсе Илија;
 намештеници Лазаревић Косте Петар, Медвед Виктор и Виктор и Милојидца Стојана Бранка;
 подофицир Милошевић Видосја Живојин;
 намештеници Миловић Борћа Миленко и Пантић Младена Радојко;
 настав. фиск. Павловић Миливоја Чедомир;
 намештеник Пешки Милоша Бранко;
 радник Покус Слава Габријел;
 намештеници Рајић Милорада Раденко и Рудњанин Радивоја Милалдин;
 земљорадник Абрамовић Сретена Драгољуб;
 студент Бранд Станислав;
 учитељ Ловрић Ивана Иван;
 намештеник Мајић Цветана Јуре;
 ученик Максимовић Спасоја Максим;
 намештеник Маљковић Мирка Илија;
 ђак Николић Вера;
 Орешковић Вецеслав;
 земљорадник Пешки Хура;
 сараџ Савби Ивзи;
 сар. матурант Шваб Анђелка Анђелко;
 намештеници Трпугер Ивана Лука и Велтрим Франц;
 студент Дасукилас Пянте Димитрије;
 кројач, радн. Хивзија Алишами Адемовић;
 земљорадник Иванчић Антона Јозо;
 намештеник Крапц Карела Емил;
 студент Крстић Коста Љубица;
 ученик Милошевић Петра Теодор;
 намештеник Нешковић Животе Олга;
 радник Николић Радован;
 земљорадник Петловић Милутина Милисав;
 столар Петелан Ивана Франц;
 радници Поповић Лазара Милош и Савић Драгољуба Јосиф;
 новинар Симонов Леонид Владислав;
 земљорадник Вишњић Владислав;
 домаћица Алебеговић Мехмеда Амиша;
 земљорадници Алексић Младен и Аљача Раде Јурић;
 радник Божидар Мустафа Ибро;
 земљорадник Бредарич Борко;
 радн. Чулин Света Јелица Мило Милко;
 стол. радник Децкић Војо;
 земљорадник Добровић Јанко Трипо;
 ауто-мех. Глига Павле;
 земљорадници Гошковић Јасин и Голубић Вид;
 стар. Гуја Петра Лујца;
 домаћица Хиташић Мира;
 ученик Јовановић Трајко Жарко;
 ђак Јурејевић Мила Миле;
 земљорадници Кекелић Раде Душан и Мустаф Аден Борзав;
 земљорадник Павловић Борка Милорад;
 домаћица Петковић Радмица;

радник Петраковић Драгутина Гојко;
 ђак Поповић Нироа Василије;
 радница Радуловић Пере Мира;
 земљорадници Ристић Милодраг и Ризо Димитри Руго;
 студент Скитарелић Бориса Борис;
 земљорадници Стојански Илија и Шеновић Мурат;
 нај. радник Штапиц Антона Матеја;
 пекар Требињац Кртоле Илија;
 земљорадници Трохић Јајин и Мишић Славко;
 намештеник Тмушић Обрада Јован;
 крој. радница Стојанић Динка Зденка;
 земљорадник Балабан Јова;
 службеник Ђурић Војислав;
 земљорадници Винцер Раде Дејан и Пејовић Радована Гојко;
 диспечер Мујић Мухамеда Мужарем;
 земљорадник Булат Даворин;
 студент Абаџа Борћа Мира.

Бр. 197
 17 децембра 1948 година
 Београд

Секретар, М. Перунички, с. р.
 Председник, И. Рибар, с. р.

САДРЖАЈ

90. Обавезно тумачење чл. 27 Закона о војној обавези држављана Федеративна Народне Републике Југославије — — — — —	183
91. Обавезно тумачење члана 17 Закона о државној арбитражи — — — — —	183
92. Обавезно тумачење по питању права народних одбора насеља да одређују прекршаје и воде административно-казнени поступак (чл. 4 у вези са чл. 9 и 11 и чл. 58 Основног закона о прекршајима — — — — —	183
93. Указ о одређивању Електропривредне школе у Сарајеву за установу општедржавног значаја — — — — —	184
94. Указ о одређивању Рибарствене станице у Дубровнику за установу општедржавног значаја — — — — —	184
95. Указ о одређивању предузећа Трговско подјетје „Жито“ у Љубљани за предузеће општедржавног значаја — — — — —	184
96. Указ о одређивању неких предузећа за предузећа општедржавног значаја — — — — —	184
97. Указ о одређивању неких предузећа за предузећа општедржавног значаја — — — — —	185
98. Уредба о оснивању Генералне дирекције војног грађевинарства и главних дирекција војно-грађевинских предузећа и о укидању Уредбе о оснивању Главне дирекције за војно грађење Министарства народне одбране — — — — —	185
99. Наредба о извошењу плана грађевинских објеката у 1949 години — — — — —	185
100. Правилник за извршење Царинског законика — — — — —	187
101. Правилник о организацији и раду комисија за радне норме у металуршкој и металној индустрији — — — — —	174
102. Упутство о примени прописа о путним и селидбеним трошковима за службенике на службенике општинских, општинских задружних и друштвених организација — — — — —	178
Исправка Уредбе о финансијским прекршајима — — — — —	176

СНС